

EL QUINZE

de **Público**

Las asociaciones cannábicas, en la espiral de la criminalización

P18

Los expertos avisan: falta un plan B por si la curva repunta

Médicos y científicos avalan la desescalada, pero echan de menos medidas a medio y largo plazo

Sanidad prevé contar con 140 millones de vacunas a través de los acuerdos con Europa **PÁGINAS 2-5**

Los CAP, dique de contención de la covid-19

La primaria se ve obligada a asumir nuevas funciones y a transformar sus espacios **P8**

El 125-Nila pandèmia
Mireia Boya
Ambientòloga

Más tratamientos de fertilidad en la sanidad privada

Parejas en las listas de espera de la pública cambian de planes ante los retrasos **P20**

La vacuna contra la inseguretat económica
Carme Porta i Sergi Raventós

Xarxa Renda Básica

La CACI, diez años vacía tras su rehabilitación

La antigua fábrica de Badalona podría acabar acogiendo a los investigadores del IREC **P26**

“Hem trobat moltíssima resistència del PSOE per apujar els impostos als més rics”

Entrevista a Joan Mena
Diputat i portaveu de Catalunya en Comú
PÀGINA 10

MONTSE GIRALT

JORDI BATALLER-AGN

La restauració exigeix obrir fins a mitjanit

El Gremi manté que la majoria d'establiments no podran reprendre l'activitat normal

La patronal Fecasarm vol tenir les mateixes condicions que a Madrid **PÀGINA 6**

Focus Coronavirus

Los expertos avalan la desescalada y piden medidas a largo plazo

Pese a celebrar la reapertura gradual, los expertos consultados por *El Quinze* echan de menos un plan B para el caso de que la curva vuelva a subir y no todo vaya según lo previsto

Alba Vergés, consellera de Salut de la Generalitat de Catalunya, durante el pleno del Parlament del 18 de noviembre.

Paula Ericsson
BARCELONA

El Govern ha instaurado un plan de reapertura, dividido en cuatro fases, en el cual hay dos elementos clave: la apertura paulatina de los sectores más afectados –cultura, restauración y deporte, entre otros– y la flexibilidad de la movilidad a medida que se vaya avanzando de fase –sobre todo a partir de la tercera, en la que se elimina el confinamiento municipal–. De hecho, para Navidad está previsto que la ciudadanía pueda desplazarse por toda Catalunya. Aun así, los índices epidemiológicos demuestran que, pese a que la tendencia va a la baja, el territorio catalán no está en una buena situación. Los expertos consultados por *El Quinze*, pese a celebrar la reapertura gradual, ponen en duda la visión a largo plazo de estas medidas y echan de menos un plan B para el caso de que la curva vuelva a subir y no todo vaya según lo previsto.

El doctor en física e investigador de la Universitat Rovira i Virgili Àlex Arenas, experto en modelos matemáticos predictivos de epidemias, califica el plan de reapertura como “necesario” para frenar la “destrucción económica” que empezaba a ser “crítica”, y recuerda que también lo es la emergencia sanitaria. El jefe de la Unidad de Enfermedades Infecciosas del Hospital de Sant Pau de Barcelona, Joaquín López-Contreras, considera que “los planes de reapertura son muy poco médicos”, pero entiende

que se tenga en cuenta el punto de vista económico. “Si fuera por nosotros, nunca habría un momento bueno”, reconoce, ya que la presión hospitalaria continúa elevada en Catalunya. De hecho, en el Hospital de Sant Pau entre el 50% y 60% de críticos son pacientes de covid-19. La biofísica e investigadora de biología computacional y sistemas complejos de la Universitat Politècnica de Catalunya Clara Prats pone en valor que se haya planificado de forma gradual, no como se hizo en verano, cuando las medidas, en vez de cambiar cada 15 días como se plantea ahora, podían modificarse al cabo de unas horas.

Ahora bien, los tres remarcan que las cifras epidemiológicas alejan a Catalunya de una buena situación. “Estamos por debajo de los 2.000 casos nuevos diarios, pero necesitamos situarlos en menos de 1.000. Tenemos una buena tendencia, pero no una buena situación”, apunta Prats. Además, alerta de que cualquier plan de desescalada implica un aumento de casos y un cambio en los indicadores epidemiológicos. “Ahora mismo la Rt la tenemos a menos de 0,8 [80 nuevos contagios por cada 100 infecciones]. Esto seguro que aumentará, la cuestión es hasta dónde”, se pregunta. Es por eso que insiste en que las medidas sean graduales, ya que si aumentan los casos habrá más margen de reacción.

¿Cómo será la Navidad?

Una de las medidas que más han llamado la atención es la supresión del confinamiento de fin de semana de cara al 21 de diciembre, además de poder hacer reuniones de hasta 10 personas con dos grupos burbuja distintos y manteniendo las medidas de seguridad. Frente a esta situación, Prats es prudente: “Llevamos semanas sin ver a miembros de la familia, y la Navidad es un

Prats: “No pedimos anular la Navidad para siempre, sino hacer una Navidad minimalista”

En el Hospital de Sant Pau, entre el 50% y el 60% de críticos son pacientes de covid-19

López-Contreras: “Con la desescalada gradual, lo más probable es que a 15 de enero haya repunte”

espacio de reencuentro de este círculo de confianza que es una fuente de contagios”. “No pedimos anular la Navidad para siempre, sino hacer una Navidad minimalista”, defiende Prats. Por ello, pide a la población que respete la distancia de dos metros, que ventile constantemente la sala y que use la mascarilla “cuando no estén comiendo los canelones”. Por su parte, Contreras se muestra contrario a hacer reuniones de 10 personas por Navidad. “¿Es necesario? No. Hagamos lo mínimo imprescindible”, remarca. “Si hacemos una desescalada gradual hasta Navidad, lo más probable es que a 15 de enero vuelva a haber un aumento; espero que sea mucho menor que el de octubre”, augura López-Contreras.

Ahora bien, Arenas es todavía más contundente. “Yo aún espero poder llegar a ver esto de la forma en la que se ha planteado.

SIGUE EN LA PÁGINA 4 →

Unos jóvenes toman cerveza en una terraza en la plaza de la Virreina, en Barcelona.

La apertura progresiva de actividades

	TRAMO 1 Desde el 23 de noviembre	TRAMO 2	TRAMO 3	TRAMO 4
Reuniones de grupos burbuja	6 personas 1 burbuja de convivencia habitual	6 personas 1 burbuja de convivencia habitual	10 personas 2 burbujas de convivencia habitual o una ampliada	10 personas 2 burbujas de convivencia habitual o una ampliada
Confinamiento perimetral	Sí Catalunya Municipios: Vie. 6 h - Lun. 6 h	Sí Catalunya Comarca: Vie. 6 h - Lun. 6 h	No	No
Confinamiento nocturno	Sí 22 h - 6 h	Sí 22 h - 6 h	Sí 22 h - 6 h	Sí 22 h - 6 h
Trabajo	Teletrabajo	Teletrabajo	Teletrabajo	Teletrabajo
Educación	Sí Infantil, primaria, ESO	Sí Infantil, primaria, ESO	Sí Infantil, primaria, ESO	Sí Infantil, primaria, ESO, bachillerato, ciclos formativos
Extraescolares (excepto deporte)	Sí Un máximo de 6 personas	Sí Un máximo de 6 personas	Sí Un máximo de 6 personas	Sí Extraescolares y educación en el ocio
Deporte	Exterior 50% Interior 30%	Exterior 50% Interior 50%	Exterior 70% Interior 50%	Exterior 70% Interior 50% Competiciones deportivas
Comercio	30% Comercios	Comercios 50% Centros comerciales* 30% *Excepto las zonas comunes	Comercios 50% Centros comerciales* 30% *Excepto las zonas comunes	Comercios 50% Centros comerciales* 50% *Excepto las zonas comunes
Cultura	50% Museos, bibliotecas y salas de exposiciones 50% Cines, teatros, auditorios, conciertos (máx. 500 personas)	50% Museos, bibliotecas y salas de exposición 70% Cines, teatros, auditorios, conciertos (máx. 500 personas)	70% Museos, bibliotecas y salas de exposición 70% Cines, teatros, auditorios, conciertos (máx. 500 personas)	70% Museos, bibliotecas y salas de exposición 70% Cines, teatros, auditorios, conciertos (máx. 1.000 personas)
Restauración	6 h - 21.30 h Exterior 100% Interior 30% 4 personas	6 h - 21.30 h Exterior 100% Interior 50% 4 personas	6 h - 21.30 h Exterior 100% Interior 50% 4 personas	6 h - 21.30 h Exterior 100% Interior 50% 6 personas
Actos religiosos	30%	30%	50%	50%

Medidas generales de Salut Pública

Reducir la interacción social

La apertura de actividades será progresiva en función de los resultados territoriales posibilitando:

Una desescalada progresiva
 $Rt < 0,9$
Disminución de los nuevos ingresos semanales

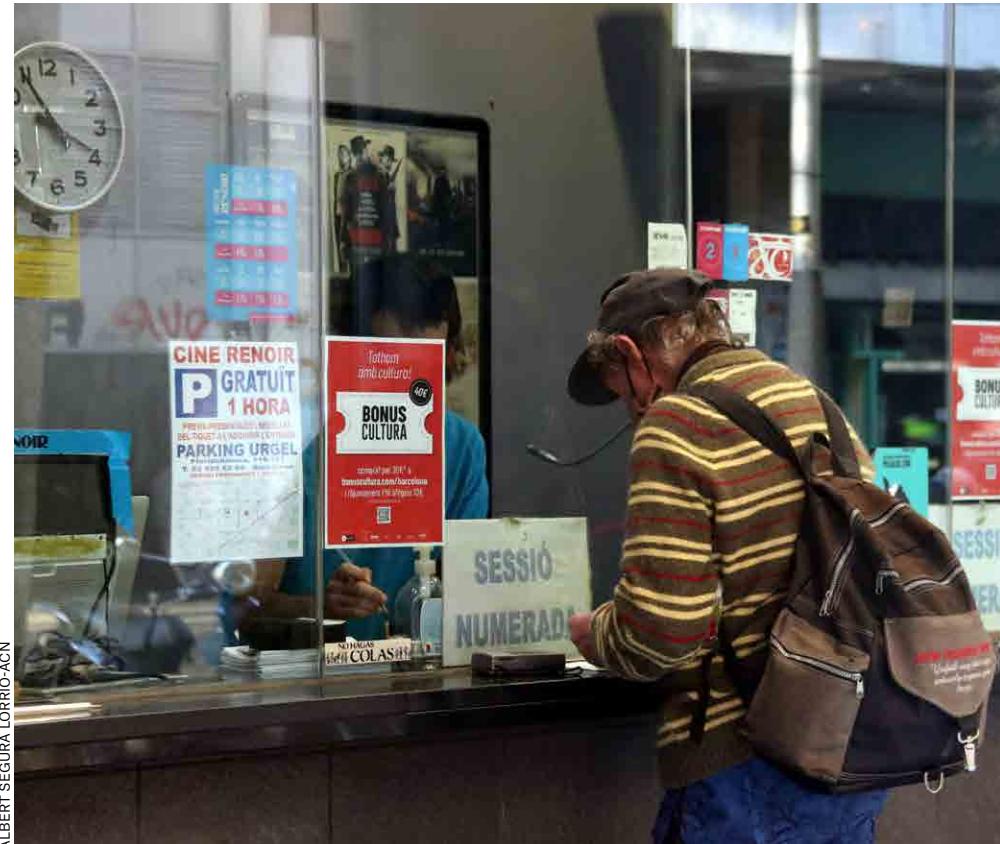
Una prórroga de las medidas vigentes
 Rt entre 1 y 0,9
Estabilización de los nuevos ingresos semanales

Una revisión de las medidas tomadas
 $Rt > 1$
Incremento de los nuevos ingresos semanales

Focus Coronavirus

Una ciudadana se hace una prueba PCR en el Centre Cívic Cal Balsach de Sabadell.

Un espectador compra su entrada en el Renoir Floridablanca el día de la reapertura.

Los medidores de CO₂, aliados contra la covid

Es difícil reunirse en espacios interiores sin que los aerosoles –las partículas que expulsamos al hablar o respirar– se propaguen. Si una persona con coronavirus asiste a una comida en un bar en el que los comensales no llevan mascarilla y no hay ventilación, el riesgo de contagio aumenta. Para evitarlo es necesaria una ventilación constante. El investigador de la URV Àlex Arenas insiste en poner medidores de CO₂ en los establecimientos, ya que es difícil saber cuándo se debe ventilar un espacio si no hay ningún indicador que muestre cuál es el estado del aire que se respira. El físico apunta que el Gobierno de las Illes Balears está dando ayudas para instalar este tipo de dispositivos, que tienen un precio de unos 100 euros.

← VIENE DE LA PÁGINA 2

Mi perspectiva es que será muy difícil que lleguemos a esta situación”, declara. El físico considera que la relajación de medidas supondrá un aumento de los índices epidemiológicos y dificultará que se llegue a la Navidad con las predicciones del Govern. Para Arenas, la clave es compensar la relajación de medidas con otras políticas más restrictivas para equilibrar la situación y que sea posible reunirse para estas fechas.

Medidas compensatorias

El plan de reapertura contempla cuatro fases con fechas señaladas, ¿pero qué pasará si la epidemia no sigue el curso que prevé el Govern? Esta falta de planificación preocupa a Prats y Arenas, que aprueban el plan a corto plazo pero detectan una falta importante de medidas a medio y largo plazo. “No puedes cerrar de un día para otro. Y si lo vas a hacer lo tienes que decir. Y si no vas a hacerlo tienes que presentar el plan alternativo”, denuncia Arenas. Prats insiste en que el proceso de desescalada tiene que ir acompañado de un incremento de medidas que retrasen la tercera ola de contagios.

Los dos expertos aprueban la nueva estrategia de Salut, que incluye el envío de cartas en las que se invitará a la población a recoger su automuestra de PCR en las farmacias, así como el aumento de cribajes masivos –ahora más espaciados en el territorio-. Ahora bien, ambos reclaman volver a incrementar el teletrabajo. “Necesitamos reducir la movilidad diaria de un millón y medio de personas en Catalunya”, exclama Arenas. “Podemos llegar al 33% como lle-

gamos durante marzo, abril y junio. Ahora estamos por debajo del 10%”, lamenta. Ambos expertos saben que el Govern no puede dictar la obligatoriedad del teletrabajo, pero Prats insiste: “Que la gente que haya hecho teletrabajo lo mantenga durante el invierno. Necesitamos reducir las interacciones sociales de base”.

Con un aumento del teletrabajo se reduciría otro de los focos de contagio: la afluencia del transporte público. “Aumentar la frecuencia de trenes llega un momento en que se hace impracticable, a no ser que compres otro tren”, reconoce Arenas, quien también añade que hay lugares de Catalunya donde es complicado organizar el transporte pú-

blico. Ahora bien, el físico recuerda que durante la primera desescalada había personal controlando el aforo en los andenes del metro, tarea que no se está llevando a cabo este otoño. “Eso sería muy útil”, opina. En el caso de Rodalies, propone que se vendan billetes por ocupación, para así evitar que haya pasajeros de pie. “Se tiene que preparar el sistema informático, pero es que estamos hablando de una emergencia sanitaria de primer orden”, defiende.

“En octubre han estado a punto de colapsarse los hospitales”, sentencia López-Contreras. Por otro lado, el jefe de la Unidad de Infecciosas del Hospital de Sant Pau explica que los hospitales son “los últimos en empeorar y los últimos en mejorar”, sobre todo en cuanto a los pacientes críticos, que pueden estar entre dos o tres semanas ingresados. Es por eso que la presión asistencial tarda en bajar o subir cuando los indicadores de contagio varían. “En los hospitales de Catalunya ha ido bajando el número de hospitalizaciones y urgencias, aunque las UCI siguen llenas”, alerta.

El experto espera que la Generalitat estudie cuáles han sido las medidas más eficaces para que se apliquen en el caso de que la curva vuelva a subir, y así evitar un confinamiento total. Aunque defiende la aplicación del teletrabajo, López-Contreras apunta que se debería priorizar una educación presencial, y para hacerlo asegura que es necesario que los alumnos aprendan a moverse e interactuar de forma distinta. “Los alumnos de medicina son muy gregarios y se mueven en grupo. Tenemos que enseñarles a moverse de una forma distinta”, reclama.

Arenas: “Hay que reducir la movilidad diaria de un millón y medio de personas en Catalunya”

Prats: “Que la gente que haya hecho teletrabajo lo mantenga durante el invierno”

López-Contreras: “En octubre han estado a punto de colapsarse los hospitales”

Ciència Principia Marsupia

Así es el plan de vacunación de España

Sanidad cree que podrá contar con 140 millones de dosis de vacunas contra la covid-19 a través de los acuerdos firmados por la Comisión Europea

Alberto Sicilia
MADRID

El ministro de Sanidad, Salvador Illa, presentó el martes el plan de vacunación frente a la covid-19 en España. El plan se divide en cuatro secciones que corresponden a los cuatro desafíos que deberán ser resueltos para frenar la pandemia.

El orden de vacunación
La vacunación se realizará en tres fases temporales. Durante la primera fase –de enero a marzo de 2021– se vacunarán, por este orden, a las personas que viven en residencias de mayores, al personal sanitario de primera línea y a los grandes dependientes que no viven en residencias.

En la segunda fase –de marzo a junio– se acabará de vacunar a los grupos de riesgos y se podría comenzar la vacunación de la población en general, según cómo sea en ese momento la disponibilidad de dosis. Para la tercera fase –a partir del mes de junio– se prevé que haya numerosas vacunas disponibles.

✓ La preparación logística

El ministro de Sanidad recordó que algunas vacunas necesitan de condiciones de almacenamiento y transporte muy específicas –por ejemplo, cadenas de frío–, pero que nuestro Sistema Nacional de Salud tiene la capacidad para su distribución. Illa recordó también que cada año se vacuna a más de 10 millones de personas de la gripe en pocas semanas a través de la red de 13.000 centros de salud y consultorios de nuestro país.

España recibirá las vacunas a través de los contratos que la Comisión Europea ha firmado con las compañías farmacéuticas Oxford-Astra Zeneca, Moderna, Pfizer-BioNTech, Novavax, Sanofi-GSK, Curevac y Jansen. El país tendrá a su disposición 140 millones de dosis que permitirían inmunizar a unos 80 millones de personas, así que, en teoría, podrían sobrar vacunas.

Estas vacunas sobrantes se destinarían en un futuro a países fuera de la Unión Europea que pudieran necesitarlas.

✓ El seguimiento de las personas que hayan sido vacunadas

Muchas de las vacunas requieren dos dosis, por lo que se implementará un sistema de registro y seguimiento. Además, este registro también permitirá evaluar de forma continua la eficacia de las vacunas y servir de base para nuevas investigaciones.

✓ El plan de comunicación

Por último, el Gobierno español ha anunciado que lanzará un plan de comunicación para que los ciudadanos sean conscientes de la importancia de ponerse la vacuna. Este plan de comunicación comenzará a realizarse primero en las residencias de mayores, que será el grupo que recibirá las primeras dosis.

Cada año se vacuna a más de 10 millones de personas de la gripe en pocas semanas

En Catalunya, 175.000 vacunados en enero

El Departament de Salut prevé tener vacunadas contra la covid en Catalunya a 175.000 personas a finales de enero. Y la cifra aumentaría hasta 300.000 para Semana Santa. Así lo ha avanzado esta semana la consellera de Salut, Alba Vergés, y el secretario de Salud Pública, Josep Maria Argimon, que afirmaron que un 70% de la población catalana podría estar vacunada a lo largo de 2021, aunque en ningún caso antes del verano. Según los responsables de Salut, si se van cumpliendo las etapas previstas, podrían llegar a Catalunya unas 350.000 dosis de la vacuna de Pfizer para empezar a administrar en 175.000 personas a finales de enero. A los 28 días, se les administraría la segunda dosis a los mismos ciudadanos, que comenzarían a desarrollar inmunidad a mediados de marzo.

Josep Maria Argimon.

És el moment
de la Generació Blanquerna

Graus en

Publicitat, Relacions Pùbliques i Màrqueting

Comunicació Audiovisual

Periodisme i Comunicació Corporativa

Digital Media

Relacions Internacionals

Global Communication Management

Doble títol en Periodisme i Comunicació Corporativa i en Relacions Internacionals

Actualitat **Economia**

La restauració exigeix obrir els locals fins a mitjanit per donar aire al sector

Després del pla de desescalada anunciat per la Generalitat, el Gremi de Restauració avisa que una majoria d'establiments no podrà reprendre l'activitat amb normalitat, ja que els sopars en horari habitual suposen el 50% dels ingressos, mentre que la patronal Fecasarm vol tenir les mateixes condicions que Madrid

Les mesures contra la segona onada van incloure el tancament de terrasses. En la imatge, unes taules amb clients al darrere del Mercat d'Hostafrancs, abans de les restriccions actuals.

David Rodríguez
BARCELONA

La filtració d'un esborrany del Procicat sobre els plans per a la desescalada de la segona onada de la covid-19 no només va generar un enfrontament polític entre els socis de Govern –Junts per Catalunya i ERC–, sinó també la indignació i la irritació de l'àmbit de la restauració, que va llençar un SOS i va qualificar de “presa de pèl” les primeres mesures que es van conèixer. Un acte a la Llotja de Mar de Barcelona, en el qual es va visibilitzar la unió dels diferents gremis i associacions de la restauració amb el suport de les cambres de comerç catalanes, va servir per provocar un petit canvi. Es va aconseguir l'autorització perquè els locals poguessin obrir fins a les 21.30 hores amb un aforament màxim del 30% als interiors i sense limitacions, sempre que hi hagi distàncies d'almenys dos metres entre les taules, a les terrasses. El sector valora de forma positiva la decisió, però encara la considera “insuficient”.

El pla de reobertura, que es va iniciar dilluns passat, 23 de novembre, forma part del tram 1 de la desescalada i s'estendrà com a mínim fins al 7 de desembre. Aquesta rectificació l'aplaudeix el Gremi de Restauració de Barcelona, però alerta que aquestes condicions “dificulen que molts restaurants reprenguin l'activitat”. El seu director, Roger Pallarols, reivindica “els restaurants com a espais alternatius als domicilis on celebrar els àpats de Nadal de forma segura”. Perquè sigui possible, el gremi reclama poder treballar fins a la mitjanit durant el segon tram, així com revisar el toc de queda.

“Després de la tensió viscuda els darrers dies, necessitem reobrir, tornar a treballar i avançar en la represa completa de l'activitat”, assegura Pallarols. Així, el director precisa que en haver-se fixat l'hora de tancament a les 21.30 hores, molts restaurants, bàsicament aquells en què el sopar suposa més de la meitat de la facturació, seguiran tancats o gairebé sense funcionar. “Pensant en la campanya de Nadal, volem que a partir del segon tram l'horari s'ampliï fins a les 0.00 hores, i del tercer, fins a la 1 de la matinada”.

El perill del tancament

Amb les mesures de tancament als bars i restaurants, que s'han aplicat durant més d'un mes, el Gremi de Restauració recorda que perillava la continuïtat del 50% dels establiments. Només a Barcelona, la segona onada de la covid-19 ja ha costat més de 180 milions d'euros. Per aquest motiu,

defensa que les Administracions “assumeixin el compromís de no tornar a tancar”: “Perquè som un motor econòmic massa essencial per no assegurar-li un funcionament viable i de manera estable amb independència de l'evolució de la pandèmia”, afageix.

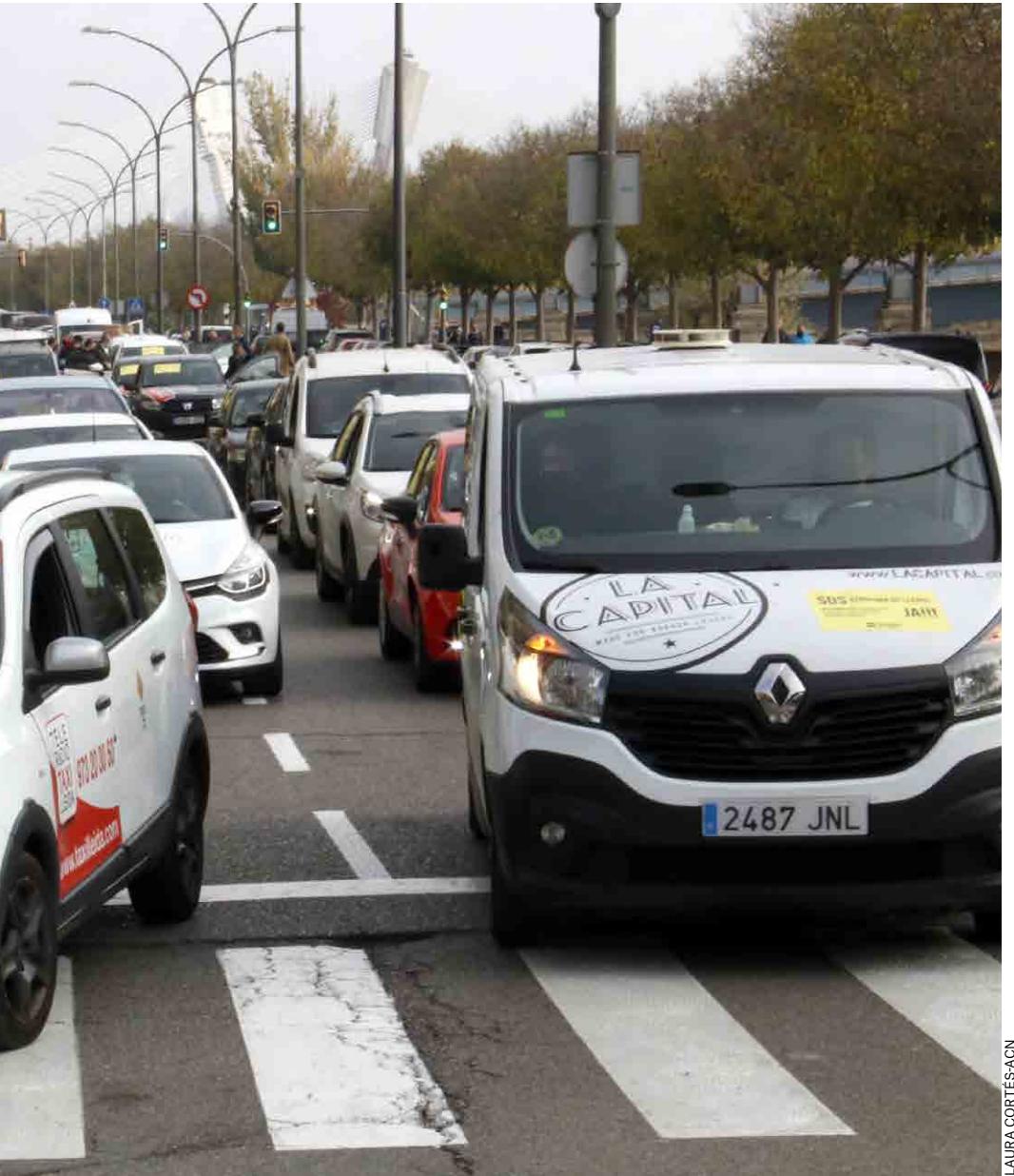
Les crítiques pel pla de reobertura provenen de la Federació Catalana d'Associacions d'Activitats de Restauració i Musicals (Fecasarm), que defineix com “inassumibles” les mesures proposades per la Generalitat. En total, ha calculat que les pèrdues acumulades durant tot el període arribaran als 4.000 milions d'euros. La solució que plantegen és la mateixa aplicada a la Comunitat de Madrid: obertures fins a les 23 hores amb toc de queda a mitjanit i aforament del 75% a les terrasses i del 50% a l'interior. “És l'única opció viable”, comenta el president de Fecasarm, David López.

Diàleg i noves mesures no tan restrictives. Són les peticions de la patronal a la Generalitat. “Les ajudes només cobreixen un 3% de les pèrdues de la restauració i de l'oci nocturn”, lamenta López. La Fecasarm re-

Els restaurants serien l'alternativa als domicilis per celebrar un Nadal segur, assegura el gremi

Només a Barcelona, la segona onada de la covid-19 ja ha costat més de 180 milions d'euros

“Sense moviment entre comarques, patim la mateixa situació”, diuen els hotelers de Tarragona

LAURA CORTÉS-ACN

Marxa lenta de vehicles dels hostalers de Lleida per protestar contra les restriccions.

butja la fórmula de tancar-ho tot o, si no pot ser, permetre l'obertura amb moltes restriccions. López critica: "La tendència a carregar-s'ho tot no ens serveix. Només cal que mirem cap a Madrid, on combinen el dret a la salut amb la llibertat d'empresa". De moment, la federació està a l'espera que es pronunciï el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) sobre la petició de mesures cautelars aprovades pel Govern, que titllen de "desproporcionades, enganyoses, arbitràries, ineficaces, innecessàries i que provoquen un dany irreparable".

Una reobertura agre dolça

Els empresaris del sector de l'hoteleria de fora de Barcelona veuen la situació amb alguns matisos. Des de Tarragona, l'Associació d'Empresaris admite que el pla és millor que el que es va filtrar. "Però tenim una sensació agre dolça, ja que si no es permet el moviment entre comarques, els negocis patim la mateixa situació", apunten. Reflexions similars les fa l'Associació de Bars i Restaurants de la Cerdanya. En aquest cas, puntualitzen: "A nosaltres no ens surt a

compte, perquè depenem del moviment de cap de setmana". La Federació Intercomarcal d'Hostaleria, Restauració i Turisme, que agrupa 43 gremis de Barcelona, la Catalunya central, el Penedès, les Terres de l'Ebre i Tarragona, mostra el seu alleugeriment per reobrir. Això sí, s'interroga sobre si amb les condicions actuals és possible: "Tenim a persones en ERTO i desconeixem si facturarem prou per pagar-les".

Davant d'aquestes queixes, sumades a la mala gestió pels ajuts als autònoms, el conseller d'Empresa i Coneixement, Ramon Tremosa, ha anunciat una nova línia que vol arribar al 100% de la restauració. "Cap tancament sense finançament", va assenyalar en un ple del Parlament. Tremosa reconeix que hi ha sectors econòmics en alerta, amb els quals "estem intentant pactar una reobertura intel·ligent". Tot i que el sector de l'hoteleria i la restauració considera Tremosa com un interlocutor vàlid per afrontar les negociacions, adverteix que fins ara l'actitud de l'Administració ha denotat una falta de diàleg i sensibilitat amb les seves reivindicacions.

Les botigues dels centres comercials volen obrir en el tram 1

El col·lectiu denuncia que, mentre que la llei els obliga a tancar, paguen la meitat del lloguer i un 45% de la Seguretat Social

**D.R.
BARCELONA**

L'anunci de desescalada de la Generalitat només preveu la reobertura de les botigues no alimentàries dels centres comercials en el tram 3. Davant d'aquesta decisió, diverses entitats del sector del *retail*, com Barcelona Oberta, l'Associació Catalana de l'Empresa Familiar del Retail, Comertia i l'Associació de Centres i Espais Comercials demanen al Govern obrir immediatament. En un manifest, reivindiquen "la seguretat total dels espais, en els quals es compleix amb els protocols de seguretat de forma estricta".

A més, el sector insisteix que aquesta època, on s'encadenen el Black Friday i la campanya de Nadal, és el període de l'any amb més vendes i on es generen més llocs de treball. Els responsables de les botigues indiquen que disposen de tests d'antígens per fer proves massives i garantir la seguretat de clients i treballadors.

"Estem desesperats". És el crit d'auxili dels botiguers, que lamenten que el decret de lloguer de la Generalitat els "obliga a pagar-ne el 50%, tot i estar tancats". A més, han d'abonar el 45% de la quota a la Seguretat Social. Aquests pagaments s'afegeixen a les despeses fixes de comunitat, asssegurances o subministraments bàsics. El manifest acaba amb una reclamació: "Durant tota la pandèmia hem fet els deures; ara exigim l'obertura dels nostres centres de treball en fase 1".

Tant Gabriel Jené, president de Barcelona Oberta, associació que agrupa els eixos comercials turístics

de la ciutat, com David Sánchez, portaveu de Comertia, expressen la seva preocupació per l'impacte que pugui tenir la mesura en un sector ja tan castigat per la situació actual. Tots dos afirmen que les últimes restriccions imposades pel Govern han fet caure les vendes dels establiments adherits a aquesta associació en un 18,2% a l'octubre, pèrdues que se sumen als descensos acumulats a l'agost (16,7%) i al setembre (14,2%).

Per evitar "la mort de les empreses", Comertia reclama tests d'antígens. Així, dona suport a la proposta de Foment i Pimec i alerta que les companyies es troben en un moment molt crític. "Necessitem un pla específic de desescalada amb aforaments proporcionals que permetin dades de recuperació". Quan es permeti, Comertia proposa tests d'antígens abans d'entrar a totes les instal·lacions: "Qualsevol mesura abans que tanquin una immensa majoria de negocis".

COMERTIA

El sector insisteix que aquesta és l'època amb més vendes i generació d'ocupació

Les restriccions han fet caure les vendes dels establiments en un 18,2% a l'octubre

Actualitat Atención primaria

LAURA CORTÉS/ACN

Un equipo de atención primaria de Lleida se prepara para llevar a cabo pruebas PCR en una residencia de ancianos de Aitona.

Los CAP resisten como dique de contención de la covid

La pandemia ha obligado a una primaria que ya acusaba falta de personal y recursos a asumir nuevas funciones y a transformar sus espacios. Los profesionales llaman a superar el “hospitalocentrismo” y a que esta se convierta en el eje vertebrador para aguantar el embate de la covid y seguir atendiendo al resto de patologías

Emma Pons Valls
BARCELONA

Los últimos meses hemos visitado como nunca”. Blanca de Gispert es médica de familia en el CAP Trinitat Vella, en Barcelona. Con la llegada de la pandemia, la atención primaria, puerta de entrada al sistema sanitario, ha asumido nuevas funciones y ha transformado sus espacios. Se ha reorganizado, en definitiva, para poder ser el dique de contención de la covid y, a la vez, seguir atendiendo al resto de patologías. Esto, sin embargo, ha supuesto añadir más presión a una primaria que hace años que acusa falta de personal y recursos. “No había vivido nunca unos niveles de trabajo tan altos”, explica en una videollamada con *El Quinze* la médica, miembro del Fòrum Català d’Atenció Primària (FoCAP). Salut no ha autorizado la visita de este medio a un CAP pese a las reiteradas peticiones.

La primaria encadena tres meses atendiendo un 30% más de actividad que en 2019, según datos facilitados por primera vez por el Servei Català de la Salut (CatSalut). De Gispert afirma que podría ser aún más. Ella habitualmente visitaba a unos 30 pacientes al día antes de la covid, una cifra

La atención primaria lleva tres meses con un 30% más de actividad que en 2019

Hacer test, diagnosticar, seguir a los positivos y rastrear, entre sus nuevas funciones

Alrededor del 35% de visitas son presenciales, pero Salut quiere que sean el 50% o el 60%

considerada más o menos óptima, aunque elevada si se compara con otros países europeos. "A mí no me gustaría ser la paciente 32", comenta. Ahora rebasa los 40 diarios.

La pandemia ha traído aparejada multitud de nuevas tareas para el primer nivel asistencial: el testeo y los diagnósticos de covid, el seguimiento de los casos positivos vía telefónica, la gestión de las bajas, el rastreo de contactos estrechos... El presidente de la Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària (CAMFiC), Antoni Sisó, cuenta cómo la situación impactó en una atención primaria ya debilitada. "Llevamos muchos años de descapitalización a nivel de recursos humanos", apunta el médico.

Mientras que en 1996 las plazas MIR en medicina de familia eran en Catalunya el 43% del total, ahora son apenas el 28%. Esto se refleja en el número de profesionales por 10.000 habitantes: en Catalunya son 7,2, ante los 7,6 del Estado o los 9,5 de media en la Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económico (OCDE).

Pese a la precariedad derivada, todavía, de los recortes de la anterior crisis económica, la primaria se enfrentó a la pandemia con determinación y cogió las riendas en la atención a residencias y escuelas y también en el rastreo, a pesar de su externalización parcial a una filial de Ferrovial. Tanto Sisó como De Gispert señalan que hay "consenso generalizado" en el sector de que el rastreo no está funcionando como debería, y esto los sobrecarga aún más. De Gispert valora que la coordinación con las residencias y las escuelas fomenta los vínculos con la comunidad, pero advierte de que hay que poner recursos: "No puedes tirar solo del voluntariado y el esfuerzo de los profesionales. No puede ser a coste cero".

La actividad de la primaria no solo ha aumentado, sino que también ha cambiado. Ahora la mayoría de visitas son telefónicas. De los 40 pacientes que visita cada día De Gispert, solo se sientan en su con-

sulta alrededor de seis u ocho. Según los datos de CatSalut, las visitas telefónicas han oscilado entre el 60% y el 70% desde junio. Salut quiere revertir esa cifra y que más o menos haya un equilibrio del 50% entre ambas modalidades.

"No tiene nada que ver la calidad de la visita presencial con la telefónica", explica De Gispert. Coincide con Alba Brugués, presidenta de la Associació d'Infermeria Familiar i Comunitària de Catalunya y enfermera en el Casap Can Bou (Castelldefels). "Es otra manera de visitar y aún no hemos acabado de hallar el equilibrio [entre ambas]". Brugués destaca que por teléfono se pierde parte de la información, la obtenida a través del lenguaje no verbal y la exploración, por ejemplo: "Parece que tendría que ser más breve, pero no es así. Perdemos tiempo porque esta información la tienes que rescatar haciendo más preguntas".

La enfermera cree, aun así, que ambos formatos son complementarios, ya que la atención a distancia es más adecuada para comentar resultados de pruebas, por ejemplo. Por otro lado, un avance que ha traído la pandemia es la página web La Meva Salut, donde el paciente puede consultar resultados y hacer consultas en línea, lo que fomenta su "autonomía", explica Brugués.

Otro de los asuntos que preocupan a los profesionales es mantener la longitudinalidad, es decir, el hecho de que cada profesional trabaje con sus pacientes asignados y no con listas únicas. Durante el confinamiento y hasta el principio del verano no se mantuvo, lo que implicó la pérdida de "la base de la primaria". "Les conoces de toda la vida [a los pacientes] y esto terapéuticamente es

muy rico", afirma Brugués. En su centro, poco a poco lo están recuperando. De Gispert hace ya varios meses que atiende a sus pacientes habituales. Para combinar la atención a la covid sin dejar de lado a las otras patologías y poder así "recuperar la actividad normal", dice De Gispert, es "fundamental" mantener esa particularidad.

Un sistema hospitalocéntrico

Dotar a la atención primaria de una mayor centralidad en un sistema que, hoy por hoy, es "hospitalocéntrico" es una de las necesidades en las que coinciden todos los entrevistados. "Quien diga ahora que la atención primaria es el eje vertebrador del sistema, falta a la verdad", apunta Sisó. Los hospitales, en la actualidad, reciben un 60% del total del presupuesto de Salut, ante el 15% que recibe la primaria. Tendría que aumentar hasta el 25% para llegar al nivel recomendado por la Organización Mundial de la Salud (OMS).

Poner a la primaria en el centro y dotarla de un presupuesto óptimo revierte en una mejora tanto del sistema como de la salud de la población, porque, entre otras, su acción es preventiva. "Si siguen ninguneando y descapitalizando al primer nivel asistencial y se deja de seguir a los crónicos, no hay atención domiciliaria ni prevención en salud, ya veremos qué pasa y cómo se paga la factura sanitaria", advierte Sisó.

En septiembre, la Generalitat presentó el Pla d'Enfortiment i Transformació de l'Atenció Primària, que destaca la necesidad de darle esa centralidad en el sistema y apuesta por la contratación de 1.400 profesionales coyunturales vinculados a la pan-

demia y 2.400 estructurales hasta 2022. El FoCAP advierte que el grueso de las contrataciones no son médicos ni enfermeras, sino perfiles de apoyo, lo que apunta a que "se priorizarán las tareas administrativas por encima de las asistenciales".

Antoni Sisó valora el plan, pero considera que se trata más bien de un plan "de contingencia" que no de ampliación de recursos estructurales, sobre todo a nivel de personal. Y remarca que, más allá de esto, otra de las necesidades imperantes es "renovar infraestructuras del siglo XX y precarias", porque "hay algunos CAP en condiciones que no son las que corresponden", afirma.

La semana pasada, Salut informó de que está estudiando la implantación de 60 módulos externos a los CAP para poder hacer PCR, vacunaciones o lo que se considere necesario. Cuarenta podrían estar listos a principios de 2021, y el resto, a lo largo del primer trimestre. "Vamos tarde en esto", lamenta Brugué.

Antoni Sisó (CAMFiC): "Llevamos muchos años de descapitalización en recursos humanos"

Salut implantará en los próximos meses 60 módulos para descongestionar centros

Una enfermera del CAP Josep Masdevall (Figueres) prepara una vacuna contra la gripe. A la derecha, prueba PCR en Palafrugell.

FOTOS: GEMMA TUBERT-ACN

Joan Mena, durant l'entrevista a 'El Quinze'.

MONTSE GIRALT

“El principal problema que té l’educació a Catalunya no és la immersió, sinó la falta d’inversió històrica”

Joan Mena

Diputat al Congrés i portaveu de Catalunya en Comú

El portaveu de Catalunya en Comú destaca l’impuls a l’escola pública que suposarà la nova llei estatal d’educació, reconeix les resistències del PSOE a apujar els impostos als rics i reivindica un govern d’esquerres per a Catalunya

Entrevista Joan Mena

Marc Font
BARCELONA

Quan falten dos mesos i mig per a les eleccions al Parlament, **Joan Mena** (Sabadell, 1975) està convençut que Catalunya necessita un "govern d'esquerres" que faci una "aposta clara pels serveis públics" per superar la crisi econòmica i social provocada per la pandèmia. Diputat al Congrés des del 2016 i portaveu de Catalunya en Comú, rep *El Quinze* a la seu de la formació per parlar de la nova llei estatal d'educació i la importància de reforçar l'escola pública, dels pressupostos espanyols, de les renúncies que implica la correlació de forces al Govern Sánchez o del conflicte polític català.

La setmana passada, el Congrés va avalar la nova llei estatal d'educació, la Lomloe o Llei Celaá, que quan s'aprovi de forma definitiva permetrà enterrar la Llei Wert. Què en destacaria?

Primer, que hem demostrat que som capaços de complir un dels compromisos electorals. Amb la Lomloe el que fem és llançar la Lomce a la paperera de les lleis inútils que no han servit per a res, simplement per destrossar l'educació pública. En destaca els elements com que prohibim la cessió de sòl públic a les escoles privades i concertades, també que no se subvencionen amb diners públics les escoles privades i concertades que segreguen els alumnes per sexes, i l'increment de les places públiques en el sistema educatiu, per homologar-nos a la mitjana europea, que és del 82%, mentre que a l'Estat és del 67%. I després hi incorporem elements fonamentals, com els drets LGTBI al currículum, la memòria democràtica o la lluita contra les violències masclistes. Tot allò que la ultradreta està intentant evitar des del seu marc polític.

Hi ha trobat a faltar determinats suports?
En clau catalana hi he trobat a faltar el suport de JxCat respecte a la immersió lingüística. Amb Junts tenim moltíssimes discrepàncies ideològiques, també a nivell educatiu, però sempre havíem anat a una en la defensa del model. Tinc la sensació que ho han fet per càlculs electorals, i això em decep encara més. De tota manera, el principal problema que té l'educació a Catalunya no és la immersió, sinó la falta d'inversió històrica dels governs de Junts i ERC. Abans de l'aprovació dels darrers pressupostos, la inversió estava en el 3,9% [del PIB], quan la Llei d'educació estableix que ha de ser del 6%, però no s'ha complert mai.

En altres entrevistes vostè ha reconegut que aquesta llei fa curt i no s'han abordat qüestions com ara rebaixar els ràtios d'alumnes a les aules. Per quina raó?

La rebaixa de ràtios és necessària no només ara que estem batallant amb la pandèmia, sinó per criteris pedagògics. Està clarament demostrat que quan hi ha menys alumnes a l'aula és més fàcil fer una atenció personalitzada, i per tant el rendiment acadèmic és millor. És cert que no hem aconseguit blindar-ho a través de la llei, però no llancem la tovallola. En l'etapa de la Lomce el ministre Wert va incrementar els ràtios a través d'un decret, i nosaltres continuarem proposant al PSOE que es rebaixi la ràtio i, si ha de ser a través d'un decret, que ho sigui.

Diumenge passat milers de persones es van mobilitzar a l'Estat contra la llei, i PP, Cs i Vox ja han anunciat que si s'aprova la portaran al Tribunal Constitucional. El seu recorregut no anirà més enllà del que duri l'actual Govern espanyol?

Ja hi estem acostumats, que la dreta es manifiesti quan l'Estat espanyol avança. Ho vam veure amb l'Estatut, amb el PP recollint signatures, o amb els matrimonis homosexuals, un avenç que avui ningú posa en qüestió. Espero que la dreta faci una reflexió per quan es desplegi aquesta llei i pugui veure que treballa a favor de la cohesió social i la igualtat d'oportunitats i rectifiqui les seves posicions. El problema és que són unes posicions polítiques, no pas pedagògiques.

Apostar per potenciar l'escola pública també és una posició política.

No, és una posició clarament pedagògica. Està demostrat que l'escola que millor corregeix les desigualtats d'origen és la pública. A l'Estat espanyol moltes vegades l'escola privada i alguna de concertada elitàstica han tingut un posicionament excloent, en certa manera perquè són elles les que decideixen quin tipus d'alumnat s'hi matricula, que moltes vegades depèn del nivell socioeconòmic de les famílies. La pública corregeix aquestes desigualtats.

L'altra gran llei en tramitació al Congrés són els Pressupostos Generals de l'Estat (PGE). Comporten un increment de la inversió a Catalunya, que superarà els 2.300 milions d'euros, i pujades d'impostos a les rendes molt altes i a les grans empreses. En canvi, ha caigut la taxa covid, de la qual la seva formació feia bandera. El PSOE és un mur per fer polítiques fiscals realment redistributives?

No tant el PSOE, que ho és, sinó la correlació de forces que hi ha al Govern. Si Unides Podem fos la força majoritària, segurament moltes de les mesures que hem defensat els últims anys ja les tindriem implementades. També he de dir que la valoració que en fem és positiva: hem aconseguit moltes coses i aquests pressupostos supo-

sen una bona inversió per a Catalunya. Sobre els impostos als més rics, hem aconseguit passos importants, com incrementar en tres punts l'IRPF a les persones que cobren més de 200.000 euros. Ens ha costat moltíssim, hem trobat moltíssima resistència per part del PSOE i de les lobbies del poder econòmic, però ho hem aconseguit i continuarem treballant perquè s'escrigui al BOE allò que pensem políticament, que és que qui més diners té, més aportació ha de fer en clau d'impostos.

Fins i tot el Fons Monetari Internacional (FMI) defensava fa uns mesos una taxa covid a les grans fortunes i, segurament, la mesura tindria un ampli suport social. Hi han renunciat massa d'hora?

És que no hi hem renunciat, continuem batallant. S'ha d'obrir una negociació i espero que altres forces progressistes ens ajudin a poder moure el PSOE. Espanya té una taxa impositiva vuit punts per sota de la mitjana de la Unió Europea i, per tant, hi ha marge per incrementar els impostos, evidentment a les grans fortunes, que són les que poden fer una aportació millor.

Quan parla de suport de forces progressistes, bàsicament pensa en ERC i Bildu?
Penso en Esquerra, en Bildu, en Més País, en Compromís, en el BNG... En forces polítiques que no només són progressistes, sinó que també representen l'Espanya plurinacional.

Una part important de la inversió i de l'increment de despesa es finançarà amb els fons europeus. Hi ha el temor que tard o d'hora implicaran condicions perjudicials per a les classes populars.

Crec que Europa ha entès, arran de la crisi financera del 2008, que no es poden condicionar els ajuts als Estats a més retalla-

des i més imposició cap a les classes populars, com va passar aleshores. Per tant, soc optimista i espero que aquests fons no vinquin condicionats, i al Parlament Europeu va haver-hi un acord de les principals forces perquè sigui així. Espero que la inversió vingui i sigui una inversió real i efectiva, i que l'aprofitem per fer un canvi de model productiu, anar cap a la transició ecològica i abandonar aquest model de precariat.

Fa uns dies, Unides Podem va presentar dues esmenes als pressupostos juntament amb ERC i Bildu per suspendre tots els desnonaments fins al 31 de desembre del 2022 i per impedir el tall dels subministraments. Volen estirar els PGE cap a l'esquerra i apartar Cs de l'equació?

El que hem fet és el que ens havíem compromès a fer amb el PSOE, amb qui tenim un acord de govern que en un dels seus punts diu que hem de defensar el dret a l'habitatge de les classes populars. És de sentit comú, perquè ningú entén que mentre hem d'estar confinats hi hagi famílies a les quals se les vulgui expulsar de casa. Amb Cs la sensació que tinc és que s'ha autoexclòs de la negociació per molts motius, els impostos als més rics o el blindatge de la immersió lingüística. Tot i que en la retòrica digui una altra cosa, Arrimadas acaba votant el mateix que votaria Albert Rivera.

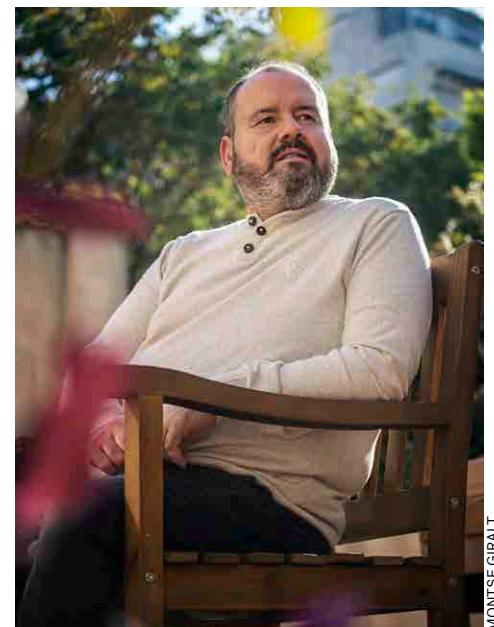
Governar implica renúncies, i són la força petita, però la imatge és que en moltes qüestions el PSOE passa el rodet i han d'acceptar-ho. La monarquia a la pràctica segueix sent intocable, la reforma laboral no s'ha derogat, el referèndum català no sembla factible a curt termini...

Una de les coses que hem après és que els grans canvis en política han d'anar pas a pas i s'aconsegueixen a poc a poc, però

"L'escola que millor corregeix les desigualtats d'origen és la pública"

"Hem trobat moltíssima resistència del PSOE per apujar els impostos als més rics"

"Europa ha entès, arran de la crisi, que no es poden condicionar els ajuts a més retallades"

MONTSE GIRALT

Entrevista Joan Mena

penso que hem fet avenços importants en tots els eixos. En l'àmbit social tenim un escut social que amb un govern del PSOE en solitari hauria estat impossible. També hi ha la regulació dels *riders* per intentar acabar amb aquesta precarietat. En l'eix del diàleg, tenim una taula amb Catalunya i també estem transitant la via de l'indult i la de la modificació dels delictes de sedició i rebel·lió del Codi Penal, coses impensables només amb el PSOE. I en l'eix econòmic, l'aposta per incrementar els impostos a les grans fortunes ens acosta a l'horitzó que tenim plantejat.

La taula de diàleg no es reuneix des del febrer. Ha de ser una prioritat del 2021?

Si no s'ha reunit ha estat per les desavinences entre ERC i JxCat. Nosaltres vam dir que s'havia de reunir abans de l'estiu, el PSOE ho va acceptar i el Govern de l'Estat va dir que ens havíem de reunir a l'estiu, però les desavinences ho han fet impracticable. El que jo no entenc, i crec que la majoria de la ciutadania tampoc, és que en la guerra que lliuren ERC i Junts qui en surti tocant sigui el diàleg quan fa més falta. Hem d'exigir que es posin d'acord, però tinc la sensació que no ho faran perquè estan en campanya electoral.

Tant les peticions d'indults com la reforma del delicte de sedició del Codi Penal estan en marxa, però hi ha res que pugui alliberar abans els presos polítics?

Són dues vies complementàries, que no s'han d'excloure l'una de l'altra. Continuem pressionant per aquestes vies, perquè volem que els presos estiguin al carrer al més aviat possible. Hi treballem perquè és un objectiu polític d'En Comú Podem i

"Tot i la diferència en la retòrica, Arrimadas acaba votant el mateix que Albert Rivera"

"Els grans canvis en política han d'anar pas a pas i s'aconsegueixen a poc a poc"

"La modificació del Codi Penal és una obligació moral que tenim a l'Estat"

perquè també volem evitar que això torni a passar, no només a independentistes, sinó a sindicalistes, activistes, defensors del dret a l'habitatge... La modificació del Codi Penal és una obligació moral que tenim a l'Estat, per acabar amb un delicte que pot criminalitzar més la protesta.

El referèndum segueix sent la seva opció per resoldre el conflicte polític?

El referèndum continua sent una proposta d'aquest espai, la mantenim al programa electoral i al nostre ideari. Segurament seria més fàcil aconseguir-lo si Unides Podem, que és l'única força d'àmbit estatal que el defensa, tingués més representants al Congrés. I personalment penso que és l'únic mecanisme democràtic per poder decidir qui ha de ser el futur polític d'aquest país.

El 14 de febrer vinent s'han de celebrar eleccions catalanes. La majoria de les enquestes els deixen amb un suport similar a l'actual. A què aspiren?

Al que aspirem és que Catalunya tingui un govern d'esquerres; el tenim a Barcelona i a l'Estat. Per dos motius: perquè Catalunya sociològicament és d'esquerres i perquè està demostrat que el Govern actual està profundament esgotat i només es manté unit pel poder. I això és el pitjor que li pot passar a un país en un moment tan delicat com el que vivim.

Ens podem trobar que l'aritmètica faci possible un govern d'ERC, PSC i comuns, però que políticament no sigui possible pels vetos creuats entre republicans i socialistes. És factible un Govern diferent de l'actual?

Durant dues eleccions he sentit Pedro Sánchez dient que no governaria mai amb Unides Podem i avui tenim un govern de coalició i progressista a l'Estat. Pots tenir tota la voluntat que vulguis per intentar fer un govern com vulguis, però al final la democràcia s'expressa i la ciutadania decideix quins són els acords que formen part d'un govern. Ara no és el moment de dir quines han de ser les forces que participen en un govern a Catalunya, perquè ho ha de decidir la ciutadania quan voti, però sí que espero que sigui un govern d'esquerres, ja veurem de quina expressió i amb quines forces. Una de les primeres tasques ha de ser sortir per l'eix de l'esquerra de la crisi econòmica i social que estem patint.

Com creu que hauria de materialitzar-se aquesta prioritat?

Amb una aposta clara pels serveis públics. Jéssica Albiach ve reclamant a la Generalitat un pacte per a la sanitat pública, i hauríem d'estar seient en una taula i posar en un calendari com la blindem, per sortir d'aquesta pandèmia però també per prevenir-ne de futures. També el blindatge de l'escola pública. I Catalunya també necessita un canvi radical de model productiu. Hem d'apostar per una economia solidària, verda i que pensi en un model de mobilitat diferent i fugir del model de precarietat del turisme i la construcció que hem tingut els últims anys.

En el seu moment els comuns van sorgir per ser una alternativa de Govern a Catalunya, però, fins ara, no ho han assolit. S'ha estancat el projecte?

Venim d'uns anys de vetos creuats que han fet complicada la política catalana, però sí que hem aconseguit part de l'objectiu polític que teníem. Formem part del Govern de Barcelona, i Ada Colau i el seu equip demostren que quan governem fem les coses diferents: s'ha fet una aposta important

per la mobilitat sostenible, per reduir la contaminació a la ciutat, per dinamitzar els barris, pel comerç de proximitat, per garantir que la gent pugui tenir les necessitats bàsiques cobertes... Al Govern de l'Estat crec que passa una cosa semblant i, fins i tot, a Catalunya hem demostrat que, no formant part del Govern, som capaços de condicionar-ne l'acció. Gràcies a nosaltres es van tramitar uns pressupostos que qui més va sortir a criticar-ne la fiscalitat va ser Junts. Crec que estem demostrant que tenim una alternativa de país al cap i que no la defensem sols, sinó que tenim capacitat de dialogar i negociar amb ERC.

Es podria pensar que ara les formacions d'esquerres podrien créixer, perquè qüestions com la gestió pública dels serveis, una fiscalitat més redistributiva o la regulació de l'economia de plataforma tenen un fort suport social. S'estan posant les bases per avançar cap a un altre model econòmic?

S'estan posant les bases, però és que no hi ha més opció. On vaig ser més conscient que la societat estava defensant els serveis públics va ser durant el confinament, on tothom sortia al balcó a aplaudir els sanitaris. Estem en un punt en què els posicionaments defensats durant tants anys per l'esquerra s'estan guanyant al carrer. Però no m'agrada ser autocomplaiant, perquè la reacció de l'altra banda és important. Fa uns dies el CEO deia que Vox podia entrar al Parlament amb entre set i vuit escons. Em sembla al·lucinant que una força feixista, d'ultradreta i que defensa la desigualtat social tingui un suport tan important a Catalunya. Em preocupa i crec que les forces progressistes i democràtiques han d'intentar batallar contra les seves mentides i perquè, especialment, no arribin a determinats sectors de la població.

"El referèndum és l'únic mecanisme democràtic per decidir el futur polític d'aquest país"

"Aspirem que Catalunya tingui un govern d'esquerres i que aposti pels serveis públics"

"És al·lucinant que una força feixista com Vox tingui tant suport a Catalunya"

MONTSE GIRALT

Anàlisi

Acuerdos y desacuerdos

La batalla por el relato de los Presupuestos Generales del Estado

Todos los partidos buscan capitalizar su apoyo o rechazo a las cuentas del Estado. La luz verde de ERC marcará la disputa en las próximas elecciones en Catalunya

Los presupuestos son la ley más importante de cualquier gobierno. Porque es la que traduce las políticas a cosas tangibles que necesitan la concreción presupuestaria para materializarse. El apoyo o rechazo a las cuentas dice mucho más de la posición ideológica real de los partidos que mil discursos de sus líderes. En el caso de los próximos presupuestos generales, la pugnas por ganar el relato son múltiples entre los actores políticos: entre los dos socios de Gobierno, PSOE y UP, entre el Ejecutivo y el PP como principal partido de la oposición, entre los partidos decisivos para la aprobación, ERC y Ciudadanos. Entre partidarios y detractores de los presupuestos dentro del independentismo catalán, ERC por un lado y JxCat y la CUP por el otro. O incluso entre los partidos vascos, a pesar de votar afirmativamente los dos: PNV y EH Bildu. Todos ellos pugnan por el relato de los presupuestos para afirmar su posición ante su propio electorado.

Con las elecciones en cierres en Catalunya no hay ninguna duda de que la decisión de Esquerra de aprobar los presupuestos será un tema decisivo en la confrontación electoral. Los republicanos basan la defensa del sí que dará en el Congreso el grupo parlamentario de ERC liderado por Gabriel Rufián en las partidas y materias acordadas: entre inversiones y transferencias, un total de 2.339 millones de euros para Catalunya, un 19,13% del total. Además, Catalunya podrá gestionar directamente el 54% de los recursos que le

Ferran Espada

correspondan provenientes de los fondos de la Unión Europea y el Ingreso Mínimo Vital. También incluye una armonización fiscal del Estado que permita acabar con el *dumping* fiscal que ahora realiza Madrid y evite a Catalunya la fuga de empresas, con el mayúsculo enfado del PP de Isabel Díaz Ayuso. Y finalmente el levantamiento del control de las cuentas de la Generalitat por parte del Estado.

Pero para la portavoz de JxCat, Laura Borràs, el acuerdo es totalmente insuficiente: "No es ningún avance que nos devuelvan lo que ya teníamos". Desde los republicanos aseguran que los temas acordados con el Gobierno español en los presupuestos suponen "más soberanía y más recursos para Catalunya". "Nuestro objetivo es la independencia a través de la autodeterminación y la amnistía, pero estos acuerdos son buenos y necesarios para Catalunya", mantienen, y apuntan una pregunta: "¿Sería mejor para nuestro país dejar los presupuestos en manos de un partido unionista y profundamente de derechas como Ciudadanos?". Una idea que desde JxCat replican: "No se puede pactar los presupuestos de un Estado que maltrata a Catalunya sin ninguna contrapartida que sirva para avanzar en la resolución del conflicto y con presos políticos y miles

de encausados". Pero el no de JxCat no solo choca con sus socios del Govern de ERC, sino con los propios compañeros de grupo del PDeCAT, que plantean una posible ruptura con un probable voto favorable.

Por su parte Ciudadanos ha quedado descolocado. La operación de aproximación al PSOE en un intento de desbancar a Esquerra no les ha salido bien y ha sido abortada por la parte morada del Gobierno español, que ha impuesto la mayoría de la investidura. Una operación celebrada claramente por el vicepresidente Pablo Iglesias: "Los PGE serán históricos; la alianza, aún más". Y que le ha generado a Pedro Sánchez un cierto barullo interno con algunos sectores del PSOE. Era muy difícil para Ciudadanos justificar su apoyo a los presupuestos al lado de Esquerra y de nada menos que Bildu. Esgrimir la tarjeta sanitaria unificada para el conjunto del Estado como hizo Edmundo Bal no era una coartada suficiente.

Pedro Sánchez ya tiene garantizados sus primeros presupuestos que acabaran con el corsé de las cuentas del ministro Montoro, aún vigentes desde la época del PP. Y no son unos números cualesquiera si tenemos en cuenta los recursos que incluyen provenientes de los fondos europeos para la lucha contra la pandemia. A partir de aquí el resto es pura escenificación de todos los actores políticos para marcar perfil en contra o a favor de las cuentas. Y en esto, como en las noches electorales, todos se declaran vencedores, aunque solo algunos podrán realmente capitalizar su posición.

ERC: "Nuestro objetivo es la independencia, pero estos acuerdos son buenos y necesarios"

JxCat: "No es ningún avance que nos devuelvan lo que ya teníamos"

A Cs, la operación de aproximación al PSOE para desbancar a ERC no les ha salido bien

Pere Aragonès explica el acuerdo.

MARC PUIG-ERC

Les claus de la setmana

La xifra

175.000

persones vacunades

Són les primeres vacunacions massives que Salut preveu fer a finals de gener contra la covid-19 a Catalunya. L'objectiu és arribar a un 70% de la població durant el 2021.

Última hora

No s'avançarà la desescalada pel pont

Redacció
BARCELONA

El secretari de Salut Pública, Josep Maria Argimon, ha explicat que hi haurà reunions aquest cap de setmana per perfilar com serà aquest Nadal a Catalunya. També ha defensat no avançar el pas al segon tram abans del pont i mantenir-lo el dia 7 de desembre, que és quan finalitza el primer. I ha apostat per fer tests a la sortida i a la tornada dels usuaris de residències perquè puguin viure aquests dies en família. D'altra banda, ha reconegut que si es poguessin donar més ajuts no s'estaria fent una reobertura de sectors com l'actual.

El més popular a Twitter

Ada Colau ❤️🌈❤️@AdaColau · 22 de nov.

Benvolgut, És força asfixiant el rollo aquest fiscalitzador de la llengua. Però com que crec que ets una persona culta que em fa crítica de bona fe, et contesto: Parlo català a tots els actes institucionals, a les rodes de premsa, a les meves xarxes i a casa amb els meus fills.

Màrius Serra @mariussera · 22 de nov.

Benvolguda @AdaColau Les llengües comencen a morir quan els seus parlants les bandegen. Ets alcaldessa de Barcelona, no una youtuber a la recerca del laic perdut "del máximo de gente posible". Actituds com la teva condemnen el català a ser una llengua de 'nar fent.

1,3m 1m 1,2m

Ada Colau ❤️🌈❤️@AdaColau · 22 de nov.

També parlo castellà. La meva llengua materna, una llengua q m'estimo tant com el català i que en ocasions faig servir a les xarxes per parlar amb molta gent que no viu a Cat i amb qui comparteixo moltíssim. No crec q fer polèmica amb això ajudi al futur del català, en absolut.

359 201 1,2m

FOTÒGRAF: JORDI BATALLER (ACN)

La imatge

Bars i restaurants tornen a donar vida als carrers

Des de dilluns passat tornen a estar oberts els bars i els restaurants, a banda d'altres negocis. I la fesomia de pobles i ciutats ha canviat amb les terrasses plenes, sempre amb permís de la climatologia.

Els titulars

LA LLUITA CONTRA LA PANDÈMIA

"Salut farà PCR amb kits d'automostra que es recolliran a la farmàcia i es faran a casa"

Divendres, 20 de novembre

DESESCALADA PROGRESSIVA

"El Govern preveu finalment obrir les sales de concerts, tot i que amb restriccions"

Dissabte, 21 de novembre

PLA DE XOC CONTRA LA COVID

"Pedro Sánchez anuncia una estratègia unificada de vacunació per a l'Estat amb 13.000 punts d'implementació"

Diumenge, 22 de novembre

TÍMIDA REOBERTURA DELS SECTORS CONFINATS

"Bars i restauració reobren amb inquietud per la difícil viabilitat dels negocis amb les restriccions actuals"

Dilluns, 23 de novembre

LA NEGOCIACIÓ DELS COMPTES ESTATALS

"ERC anuncia un preacord amb el Govern espanyol per aprovar els pressupostos generals"

Dimarts, 24 de novembre

COMMOCIÓN AL MÓN DE L'ESPORT

"Mor Diego Armando Maradona als 60 anys: el futbol perd un dels grans mites"

Dimecres, 25 de novembre

WIKIPEDIA

El 25-N i la pandèmia

**Mireia
Boya**

Ambientòloga

Com cada any, la setmana del 25 de novembre toca parlar de violència masclista. Són aquells dies en què les dones tornem a agafar la paraula i el protagonisme per denunciar públicament una realitat amb unes dades preocupants que poc varien anualment i que fan que les agressions masclistes siguin un problema estructural en la nostra societat. Els mitjans n'omplen notícies i temps de tertúlies, s'escriuen articles, es fan declaracions institucionals i s'aproven mocions als ajuntaments. Tot concentrat en el temps. N'hauríem de parlar cada dia, però només ho fem alguns dies. I així,

la sensació és la d'anar avançant a pas de formiga en això d'eliminar una xarxa que aquest 2020 oficialment s'ha emportat ja la vida de quaranta dones. L'any passat van ser cinquanta-cinc les assassinades.

La situació no només no ha canviat gaire el darrer any, sinó que, amb la pandèmia i les mesures restrictives que els governs han pres, sembla que pot haver empitjorat. A Catalunya, durant el primer mes de confinament, es van incrementar en un 88% les trucades per violència masclista. Les dures restriccions de mobilitat imposades van doblegar la corba de la primera onada a base d'un aïllament social que per a moltes dones va significar conviure únicament amb el seu agressor. No oblidem que, en situacions de violència masclista, la xarxa de relacions socials i el teixit comunitari són sovint una de les poques possibilitats per poder-ne escapar.

La crisi sanitària que estem vivint és també econòmica. Moltes dones han vist com les seves condicions de vida es tornaven més precàries, cosa

que fa molt més difícil trencar el silenci i les cadenes del maltractament. La llibertat econòmica d'una feina digna, d'un lloguer assequible o de tenir-ne prou per menjar tot el mes, per a moltes dones significa no dependre del sou del seu agressor i, per tant, de no veure's obligades a seguir en relacions de violència masclista. I és que el cercle de la dependència és difícil de trencar, sobretot per a les dones migrants sense papers. Si bé el virus de la violència masclista afecta totes les dones igual, la classe i l'origen són factors determinants per sortir-se'n.

Les agressions masclistes no són fets aïllats de la situació estructural que les dones patim en el sistema patriarcal en què vivim. Més enllà de la violència, amb la pandèmia i la crisi econòmica, social i de cures associada, les dones ens hem vist exposades a pitjors condicions de vida. Són les estadístiques les que evidencien que continuem patint pitjors condicions laborals, amb un sostre de vidre que es tradueix en salaris més baixos i menys presència als llocs de decisió, més temporalitat i una taxa d'atur més alta. Tot, malgrat saber que el 65% de les persones que han estat a primera línia fent front a la crisi sanitària són dones. Tot, malgrat saber que qui ha assumit, més que mai, la majoria de les tasques domèstiques i de cures són dones.

Manca de planificació

Malauradament no hi ha hagut una planificació amb perspectiva de gènere de les mesures adoptades pels diferents governs. Les poques ajudes que hi ha hagut han estat de caire generalista, per a tota la població. Els polítics, una vegada més, han pecat de no ser conscients de la necessitat de mesures específiques per a les dones en situació de violència masclista, per prevenir-la, per detectar-la, per fer-hi front, per erradicar-la. Una línia de recursos econòmics exclusiva per a elles, per trencar la dependència econòmica envers els seus agressors, és urgent en temps de confinaments i de crisi econòmica.

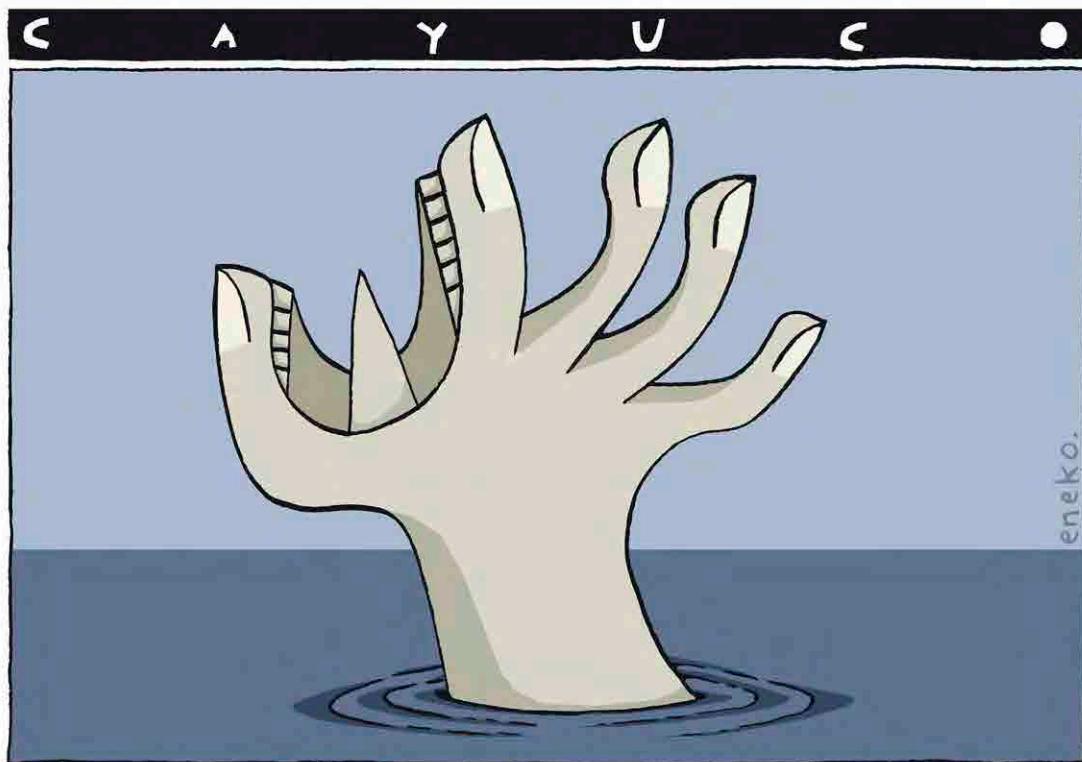
Per exemple, parar els desnonaments de famílies sense alternativa

"La situació de les dones no només no ha canviat gaire el darrer any, sinó que, amb la pandèmia i les mesures restrictives que els governs han pres, sembla que pot haver empitjorat. A Catalunya durant el primer mes de confinament es van incrementar en un 88% les trucades per violència masclista"

habitacional és possible, només ho ha de decretar el Govern estatal de PSOE i Podem. Però si bé la moratorìa dels desnonaments és de mínim, la prevenció de la violència masclista hauria d'anar encara més enllà, cap a la suspensió, mentre duri l'actual crisi sanitària, del pagament de lloguers i subministraments per a totes les dones que es trobin sense ingressos, i cap a la garantia d'un habitatge social immediat per a les dones en situació de violència masclista, tant si estan soles com si formen famílies monomarentals.

Solucionar les urgències en matèria de violència masclista hauria de ser una prioritat ineludible per a tot govern, però també hem de ser conscients del que vindrà després. I és que no serà fins que es normalitzi la situació que podrem avaluar la magnitud de les agressions masclistes patides en temps de pandèmia. D'aquestes, la majoria no són femicidis que es poden comptar, són agressions psicològiques que rarament es denuncien per via judicial. Per a aquestes darreres, la xarxa, la comunitat, fer sentir a qualsevol dona que no està sola, que som moltes més les que hi hem passat, serà imprescindible. I això no depèndrà dels governs, sinó de totes i cadascuna de nosaltres.

El dibuix de l'Eneko

Junior-Report.media és el diari dels joves lectors per entendre el món. Amb nous llenguatges i nous canals, expliquem els grans temes d'actualitat per despertar el seu interès davant la realitat que els envolta.

45è aniversari de la mort de Franco

Coordina: Laia Ros

Francisco Franco Bahamonde (1892-1975) va ser un dictador espanyol. La seva dictadura, coneguda com a franquisme (1939-1975), va canviar profundament la societat espanyola de l'època i ha marcat el present del país.

Segur que a l'escola o a casa te n'han parlat. Aquí te n'expliquem les claus.

Qui va ser Franco?

Franco va néixer a **Ferrol**, Galícia, en una família de classe mitjana molt catòlica. Va estudiar per ser militar i va ser destinat al **Marroc**, on ràpidament va ascendir fins a convertir-se en un dels generals més joves de l'època.

La Guerra Civil

El febrer del 1936, una coalició de partits d'esquerres coneguda com a Front Popular va guanyar les eleccions. Però un **grup de militars de caràcter conservador** que s'oposaven a les seves idees van impulsar un cop d'Estat. Franco era un d'ells.

El cop d'Estat, que va tenir lloc entre el **17 i el 18 de juliol del 1936**, va fracassar, però va ser el detonant de la Guerra Civil espanyola, que va enfocar els partidaris dels militars, coneguts com a nacionals, i els defensors del govern democràtic, els republicans.

Al final, i gràcies en part a l'ajuda d'**Adolf Hitler** -canceller de l'Alemanya nazi- i de **Benito Mussolini** -cap de Govern de la Itàlia feixista-, el bàndol nacional va proclamar la victòria l'1 d'abril del 1939.

Dues milicianes republicanes fan un descans durant els combats de la Guerra Civil l'estiu del 1936.

Gernika, bombardejada el 26 d'abril del 1937.

La ciutat de Granollers, com Gernika, va ser bombardejada per l'aviació nazi el 1938.

Com va ser el franquisme?

No hi ha dades exactes de les víctimes de la Guerra Civil, però es calcula que centenars de milers de persones van morir i centenars de milers van haver d'exiliar-se. El conflicte va deixar **un país pobre i dividit** entre vencedors i vençuts.

Franco va instaurar una dictadura que es caracteritzava principalment per:

Autoritarisme:
Franco era el dictador del país

Nacionalcatolicisme com a base ideològica, fonamentat en l'exaltació de la pàtria i de la religió catòlica

Anticomunisme i rebuig de la ideologia d'esquerres

Persecució i repressió de les persones contràries al règim

Censura i control dels mitjans de comunicació

Aliances amb els règims nazi (Alemanya) i feixista (Itàlia), fins a la II Guerra Mundial

La transició a la democràcia

Franco va triar el rei **Joan Carles I de Borbó** com a successor. La seva voluntat era que el seu sistema continués després de la seva mort. Però els canvis que havia experimentat la societat espanyola els últims anys, així com la situació global, van empènyer a poc a poc a passar d'un sistema dictatorial a una **monarquia parlamentària**. El rei seria el cap d'Estat, seria el símbol i representant del país, i els dirigents polítics s'elegirien mitjançant **eleccions**. Les primeres en democràcia després de la dictadura van tenir lloc el 1977.

El 1946, l'Assemblea General de les Nacions Unides (ONU) va condemnar la dictadura franquista a Espanya. En la resolució es reconeixia que el règim havia nascut amb el suport de l'Alemanya nazi i la Itàlia feixista, de manera que no podia formar part de l'ONU. El 2013, la mateixa organització va demanar que Espanya s'esforçés més per garantir justícia per als familiars de les víctimes de la guerra i del franquisme.

Una nova llei per recordar les conseqüències del franquisme

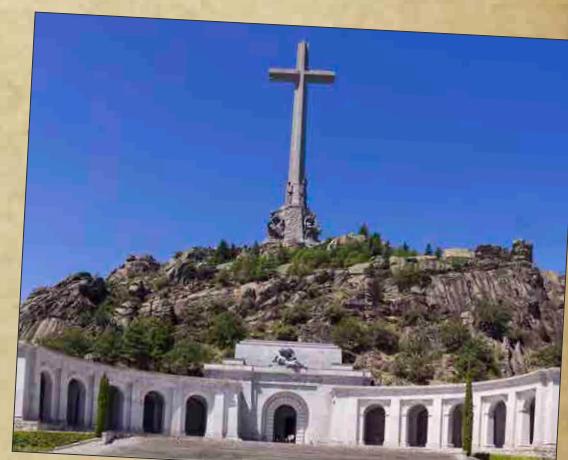
Després de la Guerra Civil i del franquisme, una part de la societat espanyola ha reclamat que el país faci un exercici de **memòria** col·lectiva per analitzar què va passar i quines conseqüències han tingut aquests dos moments històrics.

Encara moltes famílies no han pogut recuperar els cadàvers dels seus familiars desapareguts durant la Guerra Civil o el franquisme, que es troben en **fosses comunes** repartides per tot el país.

A més a més, perduren alguns **monuments** en l'espai públic que fan **apologia del franquisme**, i existeixen algunes organitzacions afins al dictador, com ara la Fundación Francisco Franco.

El Govern espanyol va aprovar el 15 de setembre l'avantprojecte de la **Llei de memòria democràtica**, que substituirà la Llei de memòria històrica aprovada el 2007.

Amb aquesta llei es vol impulsar la recerca de les víctimes del franquisme, il·legalitzar les organitzacions afins a la dictadura i potenciar l'educació sobre la Guerra Civil, el franquisme i les seves conseqüències dins dels **centres educatius**, entre altres mesures.

El Valle de los Caídos, a El Escorial (Madrid), on Franco va estar enterrat fins al 2019.

Fora d'agenda Regulación

Entidades cannábicas, en la espiral de la criminalización

La inseguridad jurídica derivada de la ausencia de un marco normativo claro sobre los límites del cultivo, la posesión, la venta y el consumo de cannabis puede derivar en penas de prisión, como el reciente caso del activista Albert Tió, condenado a cinco años

ARXIU

La transparencia en la composición del producto, de la que se encargan las asociaciones cannábicas, asegura que este no esté adulterado.

Leire Regadas
BARCELONA

El ingreso en prisión de Albert Tió, activista por los derechos de consumidores y responsable de la Federación de Asociaciones Cannábicas Autorreguladas de Catalunya (Fedcac), ha avivado el debate en torno a la legalización del cannabis. El director de la asociación Airam entró en prisión el pasado 18 de noviembre, condenado por el Tribunal Supremo a cinco años por delitos contra la salud pública y asociación ilícita. “Sabíamos que existía cierto riesgo, pero no pensamos que fuera a ser tan alto”, lamenta Tió, y confía en que llegue el indulto presentado al Ministerio de Justicia o que se apruebe el recurso contra la condena presentado ante el Tribunal Europeo de Derechos Humanos.

El Estado español encabeza el consumo de marihuana a nivel europeo, según los últimos datos del Centro Europeo para el Control de las Drogas y la Adicción. Es la droga ilegal más consumida; un 17% de la población afirma haberla probado alguna vez. La normativa actual se recoge en la Ley de seguridad ciudadana, la Constitución y el Código Penal y, a grandes rasgos, el consumo, el cultivo, la posesión y la compra se consideran ilegales. Pero la falta de concreción y las contradicciones entre algunas normas dan paso a un vacío legal en cuanto al consumo propio y sin ánimo de lucro.

Los clubs cannábicos se amparan en el derecho a la intimidad y el de asociación, así como en la jurisprudencia del consumo compartido para crear espacios de cultivo y de consumo privados. Al no haber un marco legal definido, quien finalmente determina la atipicidad es la justicia a partir de cada caso concreto. Las consecuencias giran en torno a infracciones administrativas y delitos con penas de prisión.

“Tió es una víctima más de la guerra contra las drogas; su ingreso en prisión ha

Albert Tió: “Sabíamos que existía cierto riesgo, pero no pensamos que fuera a ser tan alto”

El Estado encabeza el consumo de marihuana en Europa: el 17% afirma haberla probado

Existe un cierto vacío legal en cuanto al consumo propio y sin ánimo de lucro

sido a causa de una falta de normas definidas, que es lo que llevamos tiempo reivindicando”, denuncia Ana Afuera, portavoz de la Confederación de Federaciones de Asociaciones Cannábicas (ConFAC). El activista fue uno de los promotores de la iniciativa popular que dio origen a la Ley rosa verda para regular las asociaciones de cannabis. Fue aprobada por el Parlament en 2017 y posteriormente declarada inconstitucional por invasión de competencias estatales tras un recurso del PP.

Entidades para reducir riesgos

Según la lógica de la normativa prohibicionista, cuando una droga es accesible favorece el consumo; para que este disminuya, se debe restringir el acceso. Esta premisa, en cambio, obvia un problema estructural: las personas consumidoras existen y sobre ellas recae la criminalización y la estigmatización, obstáculos para la reducción de riesgos en la salud asociados al consumo.

“La guerra contra las drogas es una guerra contra las personas que consumen drogas, ya que estigmatiza a los usuarios que eligen consumir de manera consciente, ya sea para uso recreativo o medicinal”, opina Mireia Ventura, directora de los servicios de análisis de Energy Control-ABD, y enfatiza que “no se ha conseguido paralizar la producción ni siquiera cuando las fronteras estaban cerradas por la pandemia”.

Las asociaciones se presentan como una alternativa al mercado negro, diseñadas bajo criterios de salud y de reducción de riesgos. Funcionan como organizaciones privadas donde se cultiva el cannabis y los miembros del club pagan una tarifa para

Miembros de entidades cannábicas tras aprobarse la ley de asociaciones en 2017.

MARIA BELMEZAIN

La lógica prohibicionista obvia que las personas consumidoras existen y se las criminaliza

Las entidades se ven como una alternativa al mercado negro, hechas con criterios de salud

En Catalunya hay alrededor de un millar de asociaciones de fumadores

acceder a él. El acceso no está permitido a menores y en muchas ocasiones tampoco a menores de 21 años. El control de la producción del cannabis "es un aspecto muy relevante, sobre todo en el consumo medicinal", matiza Ventura, ya que se reducen los riesgos a causa de la contaminación por pesticidas, metales pesados u hongos.

La transparencia en la composición del producto también asegura que no esté adulterado, uno de los motivos por los que han incrementado las urgencias en hospitales como el Vall d'Hebron. Los traficantes utilizan semillas híbridas, cannabinoides sintéticos y extracciones cada vez más potentes, con niveles de tetrahidrocannabinol (THC) cada vez más altos, lo que aumenta las probabilidades de padecer ataques de ansiedad o crisis paranoides.

Pioneros sin competencias

La sentencia del Tribunal Constitucional de 2019 que anuló la ley catalana que regulaba las asociaciones de consumidores de cannabis volvió a dejar a los clubes en un limbo legal. En Catalunya funcionan alrededor de un millar de asociaciones de fumadores, aunque la falta de regulación dificulta saber el número exacto. Solo en Barcelona se encuentran 200 clubes, según datos del Ayuntamiento.

A falta de una regulación, las asociaciones federadas de Catalunya cuentan con un modelo de buenas prácticas autoimpuestas, como son los límites en el acceso y en el consumo, tener a disposición de los socios material e información para la reducción de riesgos o la puesta en marcha de proyectos para reducir o abandonar el consumo de tabaco y de cannabis.

Son consejos que no todas las asociaciones cumplen. "Si existiera una normativa reguladora, este modelo podría asegurarse y, de esta manera, también sería más fácil detectar las falsas asociaciones ligadas al mercado negro", matiza la portavoz

Rueda de prensa de Albert Tió frente a la Audiencia de Barcelona, pocos días antes de ingresar en prisión.

MARIA ASMARAT-ACN

de ConFAC, Ana Afuera, que destaca la urgencia de una regulación integral que otorgue derechos al consumo y que garantice un uso del cannabis responsable.

Buenas prácticas y regulación

Organizaciones como el Observatorio Español del Cannabis Medicinal y el Observatorio Europeo del Consumo y Cultivo de Cannabis también han mantenido contactos con los grupos políticos para impulsar iniciativas en el Congreso para la regulación. Un grupo de trabajo de Unidas Podemos está preparando una ley con el objetivo de regularizar el cannabis de manera integral, aunque desde el PSOE descartan que se trate de una prioridad y no está recogida en el programa de Gobierno. Los argumentos en contra de la legalización ponen el foco en los posibles riesgos del consumo de cannabis, como sus efectos psicoactivos.

Un negocio millonario

Un análisis de la Universidad Autónoma de Barcelona fijó en 9.000 millones de euros anuales el beneficio que supondría el negocio de la marihuana legal en el Estado español. Únicamente en concepto de impuestos y cotizaciones a la Seguridad Social, la cifra sería de 3.312 millones de euros anuales. Una eventual legalización también generaría 101.569 nuevos puestos de trabajo. La regulación de la actividad de las asociaciones cannábicas podría suponer entre 200 y 600 millones de euros solo en impuestos directos e indirectos, según un estudio de la ConFAC.

Aunque el barómetro del CIS señala que el 84% de la población española está a favor de legalizar el cannabis medicinal y que el 47% lo aprueba para un uso recreativo, el Estado todavía está lejos de la legalización integral, como en Canadá o Uruguay. Otros partidos, como el PNV, abogan por la regulación con fines terapéuticos, como ya se ha hecho en Alemania, Holanda o Estados Unidos.

La portavoz de ConFAC, Ana Afuera, cree que las propuestas no acaban de encajar en el sistema de control de drogas que lleva a cabo el Estado y que por esa razón no se ha avanzado en materia de regulación. Albert Tió considera que "falta voluntad política". Por eso ve necesario articular un movimiento de incidencia desde la sociedad civil. "Es una cuestión que debe basarse en la salud pública, al margen de intereses partidistas", apunta Afuera.

Fora d'agenda Reproducción asistida

La pandemia propicia los tratamientos privados de fertilidad

Parejas que aguardaban su turno en las listas de espera y con poco tiempo recurren a la sanidad privada ante la incertidumbre en la pública

Joana Costa
BARCELONA

Los efectos de la pandemia se han dejado sentir en todos los ámbitos, también entre quienes esperaban su turno en una lista de espera para ser madres o padres este 2020. El colapso de los hospitales paralizó por completo los tratamientos de reproducción asistida y ha generado una demora importante en unas listas de espera públicas en las que muchas de las parejas inscritas, habitualmente mayores de 35 años, restan con terror las semanas que les quedan para quedar expulsadas o suman con incertidumbre nuevos plazos añadidos a su ya de por sí larga espera. A falta de datos actualizados tras contactar sin éxito con la Generalitat, las últimas cifras disponibles señalan que hace dos años había 3.200 mujeres esperando recibir un tratamiento de fecundación in vitro (FIV) –la lista se había incrementado un 14% en tres años–, mientras que aquella sanidad pública prepandemia llegó a realizar hasta 914 tratamientos.

¿Cuántos se habrán podido culminar este 2020 con los tres meses del estado de alarma y una segunda ola que ha cerrado quirófanos? El dato no será ciencia cierta hasta que se cierre el año, pero muchas de las pacientes que esperaban en aquellas listas lo tienen claro. Desde la Asociación Red Infértil, su presidenta, Helena Fernández, recuerda que hubo un cierre en casi todas las áreas, también la de reprodu-

La tasa de parto tras una fecundación in vitro se sitúa en el 20%. En la imagen, una mujer muestra una ecografía en su teléfono móvil.

ción asistida. “Los laboratorios de FIV están en los hospitales y las transferencias embrionarias se hacen en sus quirófanos, así que el paréntesis era inevitable”, detalla. Para ella, el problema ha sido que a ese parón se sumó una reanudación “muy, muy lenta” en algunas comunidades autónomas, lo que ha afectado tanto a los tiempos de las mujeres en tratamiento como a las de la lista de espera. Asimismo, otra de las consecuencias ha sido el volumen de pacientes que han optado por los tratamientos privados al no tener tiempo para esperar en la pública, “sobre todo de aquellas que tienen una baja reserva ovárica o que por edad no pueden esperar más”. De hecho, al finalizar el estado de alarma la entidad hizo una encuesta entre sus asociadas sobre el estado de su tratamiento, y la fotografía era que el 44% aún no había

Un técnico controla un proceso de fertilización in vitro utilizando un microscopio.

Medio millón de parejas infériles

La infertilidad afecta a cerca de un millón de parejas en edad reproductiva, mientras que los nacimientos por tratamientos de reproducción suponen ya el 9%, según datos de la SEF. Cada año en España se realizan 149.337 ciclos de FIV y 34.100 de inseminación artificial (IA), y de estos, solo se practican en hospitales públicos entre el 20% y el 25% en un año normal. De hecho, los datos de 2020 aún no están disponibles, ya que los registros se completan con una demora de un año y medio puesto que contienen información sobre la salud del bebé nacido.

ción asistida. “Los laboratorios de FIV están en los hospitales y las transferencias embrionarias se hacen en sus quirófanos, así que el paréntesis era inevitable”, detalla. Para ella, el problema ha sido que a ese parón se sumó una reanudación “muy, muy lenta” en algunas comunidades autónomas, lo que ha afectado tanto a los tiempos de las mujeres en tratamiento como a las de la lista de espera. Asimismo, otra de las consecuencias ha sido el volumen de pacientes que han optado por los tratamientos privados al no tener tiempo para esperar en la pública, “sobre todo de aquellas que tienen una baja reserva ovárica o que por edad no pueden esperar más”. De hecho, al finalizar el estado de alarma la entidad hizo una encuesta entre sus asociadas sobre el estado de su tratamiento, y la fotografía era que el 44% aún no había

BEZIKUS/ARCHIVO

El colapso de los hospitales paralizó por completo los tratamientos

Hace dos años, 3.200 mujeres esperaban someterse a una fecundación in vitro

Mujeres con una reserva ovárica baja o que por edad no pueden esperar han optado por la privada

retomado su tratamiento y una “amplia mayoría” era debido a que se trataba en la Seguridad Social. Y, aunque no tienen datos de una migración concreta de la pública a la privada, Fernández asegura: “Sí leemos comentarios en nuestras redes sociales a este respecto”.

Tiempo de descuento

Si bien el perfil de la paciente que va a la privada no difiere del de la que va a la pública –y de hecho muchas pacientes han pasado por las dos–, “lo que ha sucedido es que quien estaba en el tiempo de descuento ha tenido que cambiar sus planes para poder conseguir su objetivo”, afirma Fernández, y añade que en España hay una medicina de calidad que se incluye en el sistema público de salud, pero que “el problema es que los presupuestos no permiten todos los tratamientos y hay muchas restricciones en cuanto a edad, patologías, y condición”.

Y, más allá de los datos, las parejas infértilas han vivido esta situación con “mucho angustia”. “Si de normal la infertilidad se vive desde la incertidumbre y el desasosiego, esta pandemia todavía lo agravó más todo”, agrega. “Es imposible no preguntarse por qué ahora, justo en el momento en el que podrías estar a punto de conseguirlo. ¿Por qué es siempre todo tan difícil?”, explica. Fernández asegura que la infertilidad es un obstáculo mayúsculo en la vida de una pareja, y su solución, “lejos de un paseo en barca, es una carrera de obstáculos. Si a esto le añadimos una pandemia, apaga y vámonos”. Así, el agotamiento de los tiempos de espera ha sido para estas parejas una fuente de “frustración y resignación”. Según datos de la encuesta realizada por la entidad, el 17% de las mujeres declararon que la covid había “fulminado por completo” sus posibilidades de ser madres.

Tiempo perdido

No es el caso de Paco Martí y Sofía Carrera, de 37 años, que, después de cinco años buscando tener hijos –incluido un año y medio en la lista–, vieron cómo la llamada para citarles este diciembre en el Hospital Clínic de Barcelona –cuando haría dos años que esperan– se posponía. “Después del confinamiento, llamamos para informarnos sobre cómo había afectado la covid y cuántos meses más tendríamos que esperar para empezar, y nos dijeron que todo era muy incierto, pero que no sería antes del verano de 2021”, cuentan, lo que haría que su espera en la lista fuera de, como mínimo, dos años y medio para su primera cita, “solamente contando el efecto de la primera ola”.

Sin saber si una fecundación in vitro iba a funcionar, ya que las tasas de parto se situán en el 20%, pidieron ayuda a la familia para financiar un tratamiento de más de 7.000 euros, consiguiendo un primer embarazo al margen del sistema público. “He-

Encuesta de Asociación Red Infériles: la covid ha acabado con las esperanzas del 17%

Algunos casos habrán esperado al menos dos años y medio para la primera cita

El parón en la realización de tratamientos podría suponer 4.000 nacimientos menos

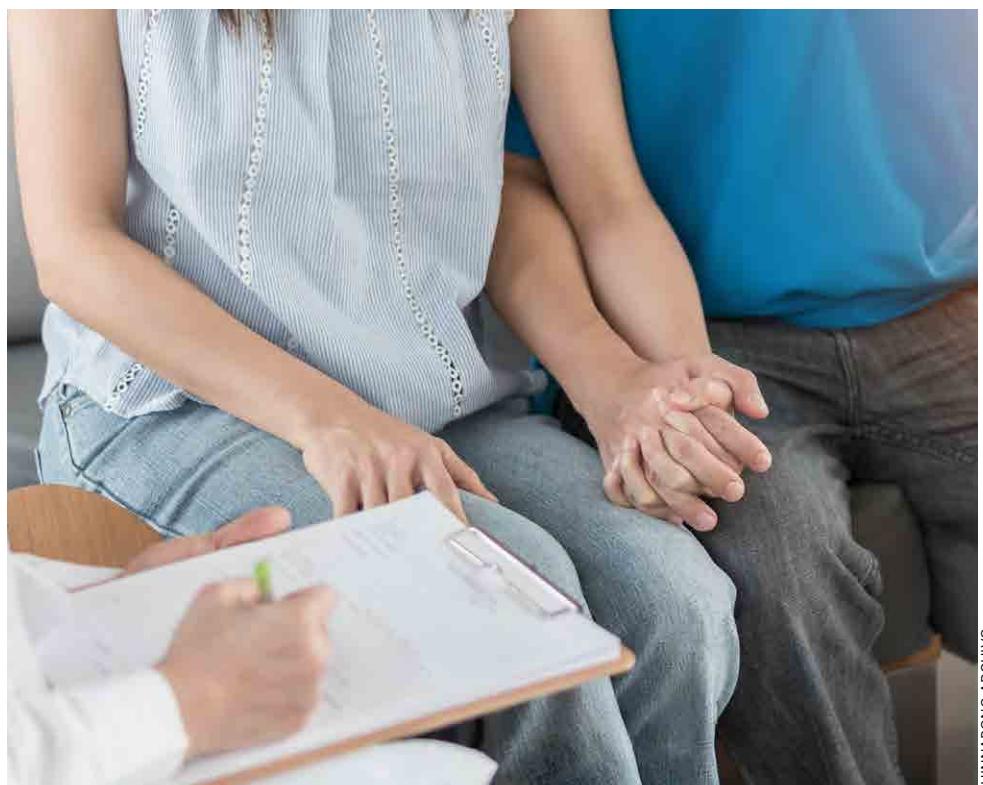
mos perdido año y medio esperando a que la sanidad pública nos cubriera este tratamiento que hemos acabado pagando”, lamenta la pareja, que asegura que este tiempo habrá sido muy valioso en caso de que el embarazo no llegue a término y tengan que emprender un nuevo tratamiento con mayor edad, y por ende más riesgos y menos posibilidades de éxito.

Se dejaron de hacer 14.000 ciclos

Según el presidente de la Sociedad Española de Fertilidad (SEF), Luis Martínez, durante la pandemia, “obviamente se ha producido un aumento en la espera, pues en los hospitales públicos se paró mucho más tiempo que en las clínicas privadas”, ya que se destinaron los recursos –camas,

personal y quirófanos– a los pacientes covid. Según explica, esto puede haber motivado a parejas a “buscar otras vías si en su comunidad autónoma todo se ha demorado más por la situación”. Desde la sociedad científica sospechan que durante el cierre de los servicios de fertilidad se dejaron de hacer en total alrededor de 14.000 ciclos, que “afortunadamente, ya se están retomando”. Esta cifra representará 4.000 nacimientos menos, lo que Martínez avisa que es una estimación “muy sesgada” porque ahora hay un ritmo muy elevado en las clínicas y puede que finalmente el impacto sea “un poco menor”. El verano ha sido “totalmente anormal en cuanto a la actividad”. Si agosto suele ser un mes en el que se hace la puesta a punto de los laboratorios y se cierra durante unos días para poder llevar esta labor a cabo, este año se aprovechó el cierre de la pandemia para hacer estas tareas, “así que las clínicas pudieron trabajar en agosto como un mes más y las pacientes retomaron sus tratamientos de forma más activa a partir de ese mes”.

En el terreno de las clínicas privadas, según afirma la clínica Amnios In Vitro Project, la pandemia ha aumentado un 50% los ciclos de reproducción asistida, inseminación artificial (IA), FIV y también la vitrificación de óvulos de mujeres que esperan un mejor momento para ser madres. Desde la clínica privada Institut Marquès, su directora, Marisa López-Teijón, ha destacado que muchas pacientes le han trasladado que el confinamiento les ha constatado todavía más que “echan de menos” un bebé, y que tener tantas horas para pensar en este tema ha hecho aparecer en estas mujeres “muchas ansiedades”.

CHINAPONG/ARCHIVO

Parejas infériles han vivido con frustración el parón de los tratamientos por la covid.

A NOMÉS DOS METRES DE TU

La crisi del Coronavirus ha triplicat les necessitats socials. Tot i les distàncies, ens necessiten més a prop que mai.

**COL·LABORA
CADA GEST COMPTA**

 Càritas
Catalunya

www.caritascatalunya.cat
codi bizum 38031

Renda Básica Universal: una vacuna contra la inseguretat econòmica

Acte reivindicatiu per la Renda Garantida de Ciutadania davant el Parlament.

“Els ajuts, les solucions misèrrimes o les pal·liatives –per molt necessàries que siguin– no doten les persones de recursos suficients per viure”

regne d'Espanya té un dels pitjors indicadors de pobresa, especialment de pobresa infantil, amb un 27,1%, i ocupa el tercer lloc de la Unió Europea. També és on hi ha més treballadores que viuen en la inseguretat econòmica més absoluta i on les persones que viuen de l'economia submergida malviuen miserablement; on les persones que treballen en determinats sectors com l'hoteleria, la restauració, els equipaments esportius, la cultura..., veuen com la seva feina penja d'un fil o ja fa temps que l'han perdut. Podríem seguir aquest terrible llistat perquè aquesta crisi afecta la majoria i, com el virus, com més risc de pobresa, més vulnerabilitat. No tothom pot afrontar igual aquesta crisi sanitària, econòmica i social. Com ja és sabut, afecta de forma molt més directa les classes populars i els barris i les poblacions més desfavorides.

El descontentament entre la població creix i ho fa per la desesperança, per la pèrdua de dignitat d'una vida que esperaven i se'ls ha negat, pel cinisme i la prepotència de les Administracions de tots colors, pel fracàs del sistema de protecció social i la seva burocràcia. O no ha estat un fracàs l'Ingrés Mínim Vital? Encara queden pendents de tramitació el 93% de les peticions a Catalunya i el 79% de mitjana a la resta de l'Estat. Una població que constantment hem de suplicar ajuts i subvencions, com hem vist darrerament en el trist espectacle dels ajuts als autònoms a Catalunya.

Un document de la Federació d'Entitats Catalanes d'Acció Social

–que treballa amb col·lectius amb situació o risc d'exclusió social–, fet el juliol del 2020, portava per títol: “Per què cal un ingrés mínim vital quan cal una Renda Básica Universal?”. Mai més ben dit. A mesura que passen els mesos, aquesta pregunta s'ha convertit en un clam des de diversos grups i col·lectius: feministes, LGTBI, de l'àmbit social, cultural, de persones psiquiatritzades, d'alguns ateneus populars, de sindicalistes...

La indignació creix a la mateixa velocitat que creix la pobresa, els desnonaments, la pèrdua de feina, la ràbia, la por, els problemes de salut mental, la inseguretat vital, la fractura social i, també, la incompetència. És urgent crear un coixí real que pugui garantir l'existència material de les famílies. Ara s'ha fet el gran recapte el Banc dels Aliments, una iniciativa pal·liativa que no combat el problema de la fam ni el malbaratament. Com aquesta, el paper de moltes iniciatives socials és un paper pal·liatiu de les urgències quan no hi ha capacitat d'arribar a fons en els problemes reals que les causen.

La Renda Básica pot ser un bon tallafoc davant d'aquesta sindèmia. Així ho estan entenent cada cop sectors més diversos de la població que s'han aproximat a aquesta proposta que ja s'ha experimentat en un munt de llocs, amb resultats prou positius, pel que fa a donar seguretat econòmica, tranquil·litat psicològica, disminució de l'estrés, i sense que la gent deixi de treballar. La Renda Básica ja no és una proposta de quatre acadèmics, sinó una necessitat per a la majoria i una demanda de grans sectors. Els ajuts, les solucions misèrrimes o les pal·liatives –per molt necessàries que siguin– no doten les persones de recursos suficients per viure; només una renda bàsica, individual, universal i suficient per garantir l'existència pot aportar solucions a termíni mitjà i un sistema més equitatiu i redistributiu de la riquesa. En aquest sentit es planteja la iniciativa europea per una Renda Básica que ha de recollir un milió de signatures.

**Carme Porta i
Sergi Raventós**

Membres de la
Xarxa Renda Básica

Que estem davant d'una crisi sanitària derivada de la pandèmia de covid-19 és sabut per tothom: cada dia tenim informes detallats de les persones infectades, de les persones malaltes a l'UCI, de la velocitat de transmissió del virus, de la famosa corba. Cada dia s'informa de les mesures restrictives i contundents per frenar la pandèmia: ara un confinament perimetral, ara tancament de bars i restaurants, ara un toc de queda nocturn... Cada dia es recorden les necessàries mesures sanitàries per protegir-nos de la covid: distanciament social, mascaretes, rentat de mans. I cada dia també es parla de l'esperat remei que ens protegirà del SARS-CoV-2,

de les esperades vacunes que es desenvolupen i arribaran els pròxims mesos als països més rics, per descomptat.

Però a mesura que passen les setmanes hi ha més veus que ho assenyalen: estem davant d'una sindèmia, una tempesta perfecta on els aspectes sanitaris i socials, amb dinàmiques vinculades a la desigualtat i la vulnerabilitat, s'entrecreuen, com deia fa unes setmanes Richard Horton, metge i editor de *The Lancet*. I el que provoca cada cop més un profund malestar i descontentament entre una part important de la població és que no es treballa amb la mateixa intensitat d'informació, recursos, mesures i estratègies efectives per fer front a la crisi social i econòmica que estem patint.

A les nostres societats, des de l'inici de la pandèmia hi ha més pobresa; i el

EL QUINZE

de Público

PUNTUALS, PROPERS I POPULARS

Biblioteques

BARCELONA

- Bib. Ateneu Barcelonès
- Bib. Barceloneta-La Fraternitat
- Bib. Bellvitge
- Bib. Bon Pastor
- Bib. Camp de l'Arpa-Caterina Albert
- Bib. Can Rosés
- Bib. Canyadó i Casagemes-Joan Argenté
- Bib. Canyelles
- Bib. El Carmel-Juan Marsé
- Bib. Clarà
- Bib. El Clot-Josep Benet
- Bib. Collserola-Josép Miracle
- Bib. Les Corts-Miquel Llongueras
- Bib. Esquerra de l'Eixample-Agustí Centelles
- Bib. Fort Pienc
- Bib. Francesc Candel
- Bib. Francesca Bonnemaison
- Bib. Gòtic-Andreu Nin
- Bib. Guinardó-Mercè Rodoreda
- Bib. Horta-Can Mariner
- Bib. Ignasi Iglesias-Can Fabra
- Bib. Jaume Fuster
- Bib. Joan Miró
- Bib. Nou Barris
- Bib. Poblenou-Manuel Arranz
- Bib. Poble-sec-Francesc Boix
- Bib. Ramon d'Alòs-Moner
- Bib. Les Roquetes
- Bib. Sagrada Família-J. M. Ainaud de Lasarte
- Bib. La Sagrera-Marina Clotet
- Bib. Sant Antoni-Joan Oliver
- Bib. Sant Gervasi-Joan Maragall
- Bib. Sant Martí de Provençals
- Bib. Sant Pau-Santa Creu
- Bib. Trinitat Vella-José Barbero
- Bib. Valldaura i els Penitents-M. Antonieta Cot
- Bib. Vapor Vell
- Bib. Vila de Gràcia
- Bib. Vilapicina i la Torre Llobeta
- Bib. Zona Nord

ABRERA

- Bib. Josep Roca i Bros

AIGUAFREDA

- Bib. Lluís Millet i Pagès

BADALONA

- Bib. Can Casacuberta
- Bib. Llefià-Xavier Soto
- Bib. Lloreda
- Bib. Pomar

BADIA DEL VALLÈS

- Bib. Vicente Aleixandre

BALSARENY

- Bib. Pere Casaldàliga

BARBERÀ DEL VALLÈS

- Bib. Esteve Paluzie

CASTELLDEFELS

- Bib. de Castelldefels-Ramon Fernández Jurado

CERDANYOLA DEL VALLÈS

- Bib. Central de Cerdanyola

CORNELLÀ DE LLOBREGAT

- Bib. Marta Mata
- Bib. Sant Ildefons

ESPLUGUES DE LLOBREGAT

- Bib. Central Pare Miquel

GÀVÀ

- Bib. Josep Soler Vidal

- Bib. Marian Colomé

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

- Bib. La Bòbila

- Bib. La Florida

- Bib. Josep Janés

- Bib. Santa Eulàlia

EL MASNOU

- Bib. Joan Coromines

MOLINS DE REI

- Bib. Pau Vila

MONTCADA I REIXAC

- Bib. Can Sant Joan

- Bib. Elisenda de Montcada

Vallès Occidental

MONTGAT

- Bib. Tirant Lo Blanc

EL PAPIO

- Bib. Valentí Almirall

EL PRAT DE LLOBREGAT

- Bib. Antonio Martín

PREMIÀ DE DALT

- Bib. Jaume Perich i Escala

PREMIÀ DE MAR

- Bib. Martí Rosselló i Lloveras

RIPOLLET

- Bib. Ripollet

RUBÍ

- Bib. Mestre Martí Tauler

SABADELL

- Bib. Can Puiggener

BIB. del Nord

- Bib. del Ponent

BIB. del Sud

- Bib. del Sud

BIB. Vapor Badia

Barcelonès

SANT ADRIÀ DE BESÒS

- Bib. Font de la Mina

- Bib. Sant Adrià

SANT ANDREU DE LA BARCA

- Bib. Aiguëstoses

SANT BOI DE LLOBREGAT

- Bib. Jordi Rubió i Balaguer

- Bib. Maria Àurèlia Capmany

SANT CUGAT DEL VALLÈS

- Bib. Central Gabriel Ferrater

- Bib. de Mira-sol-Marta Pessarrodona

- Bib. de Volpelleres-Miquel Batllori

SANT FELIU DE LLOBREGAT

- Bib. Montserrat Roig

SANT JOAN DESPÍ

- Bib. Mercè Rodoreda

- Bib. Miquel Martí i Pol

SANT JUST DESVERN

- Bib. Joan Margarit

SANTA COLOMA DE GRAMANET

- Bib. Can Peixauet

- Bib. Central de Santa Coloma de Gramenet

- Bib. del Fondo

- Bib. Singuerlín-Salvador Cabré

Distribució
gratuïta i
personalitzada.
Segmentació
territorial a l'àrea
metropolitana

40.000
exemplars
setmanals

Punts de recollida

- Arc de Triomf
- Bac de Roda
- Badalona-Pompeu Fabra
- Baix Llobregat
- Barceloneta
- Bellvitge
- Can Vidalet
- El Carmel
- Catalunya
- Ciutadella-Vila Olímpica
- Mercat de Collblanc
- Escola Industrial
- Espanya
- Fabra i Puig
- Fondó
- Fontana
- Francesc Macià
- Glòries
- Horta
- Hospital Clínic
- Jaume I
- Lesseps
- Llucmajor
- Maria Cristina
- Palau Reial
- Palau Robert
- Paral-lel
- Passeig de Gràcia-Gran Via
- Poblenou
- Pubilla Casas
- Rambla Catalunya-Rosselló
- Rambla-Boqueria
- Sagrada Família
- Sagrera
- Sant Adrià de Besòs-Joan XXIII
- Sant Andreu
- Santa Eulàlia-Torassa
- Sants Estació
- Sarrià
- Torassa
- Universitat
- Ronda Universitat-Pelai
- Vall d'Hebron
- Virrei Amat
- Zona Universitària

Revista de prensa

Sáhara La guerra detrás del muro de arena

Àngel Ferrero

Los combates entre Marruecos y la RASD revelan la incomodidad de las cabeceras españolas hacia este conflicto, que refleja la de los políticos. UP se convierte en diana de la Brunete mediática

Cómo hacer una revista de prensa comentada sobre un asunto sobre el que los medios hablan poco y con evidentes reticencias? Porque esa es la injusticia con la que se trata estos días a la castigada República Árabe Saharaui Democrática (RASD), que el pasado día 14 de noviembre dio por enterrado el precario alto el fuego con Marruecos y atacó posiciones de sus fuerzas armadas en Bagari, Al Mahbes y Guerguerat. La semana pasada hablábamos en esta página de Nagorno-Karabaj, con el que la causa saharaui presenta, interesantemente, algunas similitudes: como los karabajíes, los saharauis se enfrentan a un enemigo cuya superioridad tecnológica es patente y con un solo país aliado en la práctica, Argelia, cuyo respaldo no es sin fisuras. Nos encontramos, claro está, ante la proverbial lucha entre David y Goliat. Lo que no quiere decir que esté todo perdido para la RASD.

“La gente que realmente dirige Marruecos –la camarilla habitual de oficiales del ejército más una familia real corrupta– sabe por amarga experiencia que su ejército es inútil”, recordaba hace ocho años John Dolan en *The eXile*. “Desde 1976 a 1989 –o 1991, dependiendo de qué historia se crea–, el ejército marroquí trató de

eliminar a la guerrilla del Polisario, el movimiento de independencia del Sáhara español”, continuaba al señalar que “fracasaron tan estrepitosamente que tuvieron que construir un gigantesco muro de arena en su frontera sur porque los soldados del Polisario, en sus camionetas Toyota –la verdadera arma de comienzos del siglo XXI–, no solo defendieron el Sáhara español, sino que comenzaron a atacar ciudades marroquíes e incluso ocuparon Lebueirat, una gran base militar en el sur de Marruecos, en 1979”.

Marruecos cuenta no solo con el apoyo de un puñado de influyentes países árabes y europeos, sino también con la desidia de los sucesivos gobiernos españoles, al punto que el representante del Frente Polisario en Madrid, Abdullah Arabi, aseguraba en una entrevista con la agencia EFE: “De España no esperamos nada, simplemente que no nos haga más daño del que nos han hecho”. “Teníamos esperanzas con el actual Gobierno, compuesto por una coalición que se destaca por su posicionamiento al lado de la justa causa del pueblo saharaui y así lo decía en sus congresos y declaraciones”, explicaba Arabi, “pero hasta ahora, como Gobierno, han seguido haciendo más de lo mismo, intentando en todo momento agra-

Es la lucha entre David y Goliat; lo que no implica que esté todo perdido para la RASD

Marruecos cuenta con el apoyo de influyentes países y la desidia de los gobiernos españoles

‘El Mundo’ ataca a Iglesias por defender lo mismo que la ONU: un referéndum

ALAN RUIZ TEROL-ACN

MARRUECOS, ¿“DEMOCRACIA EMERGENTE”?

Un artículo de *Bloomberg* publicado en julio sugería la posibilidad de un retroceso en las reformas llevadas a cabo en Marruecos, cuyo PIB podría contraerse este año un 5,2% a consecuencia de la crisis de la covid-19, lo que podría llevar a la pérdida de dos millones de puestos de trabajo. El país ha visto ya otras protestas en el pasado, como la de los rifeños. La homosexualidad está castigada en Marruecos por el Código Penal con penas de hasta tres años de prisión. ¿Sanciones? Solo para Rusia y Bielorrusia.

dar a Marruecos, intentando sacrificar una vez más al pueblo saharaui en aras de garantizar esa supuesta seguridad en materia de inmigración, de control del tráfico de droga... Los chantajes habituales”.

A todo ello se suma, como recogía una noticia de *Cuarto Poder* sobre unas jornadas realizadas por el Grupo de la Izquierda Unitaria/Izquierda Verde Nórdica (GUE/NGL), la dimensión económica. En él, el periodista Sebastián Ruiz revelaba que “más de 16.000 empresas tienen negocios en Marruecos”, muchas de las cuales, según el eurodiputado Miguel Urbán, participan en “la ilegalidad con la que se explotan los recursos naturales del Sáhara [...] de espaldas y sin consentimiento del pueblo saharaui”, desde minas de fosfatos a calas pesqueras. “Es el ocupante desde Rabat quien concede las licencias a las empresas con el silencio cómplice del resto de actores de la comunidad internacional”, denunciaba Urbán. De acuerdo con Anselmo Fariña, integrante de la Asociación Canaria de Amistad con el Pueblo Saharaui, “no hay camión militar, tanque o jeep que se mueva sin que el combustible haya sido suministrado por empresas españolas”.

Quizá esas 16.000 empresas expliquen cosas como el editorial de *El Mundo* que culpaba a Pablo Iglesias de la situación: “Que el vicepresidente del Gobierno aliena la causa saharaui mostrándose a favor de un referéndum en el Sáhara mina las acciones de la diplomacia española y enfurece a Rabat”. Han leído ustedes bien: que Iglesias defienda lo mismo que pide la Organización de las Naciones Unidas enfurece a Marruecos y no debería hacerse.

En esta ciénaga que es el periodismo en España, uno ya no espera encontrar al próximo Upton Sinclair, pero sí al menos un poco de decencia. Por eso seguramente tampoco nadie se atreva a investigar a la Fundación Ibn Battuta, generosamente patrocinada por Marruecos, desde cuya cuenta de Twitter se suma a iniciativas a favor de la igualdad y la diversidad y contra el racismo, menos, al parecer, el de los saharauis. Su presidente, Mohamed Chaib, considerado un hombre cercano al régimen marroquí –y, según el periodista Ali Lmrabet, un colaborador de sus servicios de inteligencia–, fue diputado del PSC en el Congreso de los Diputados en la legislatura pasada. Misterio resuelto.

Fora d'agenda Equipamientos

La CACI sigue buscando inquilino diez años después de su reforma

El Ayuntamiento de Badalona descarta definitivamente la llegada del Museu del Còmic a la CACI tras 10 años de espera. El Consistorio cuenta ahora con poder instalar en el inmueble el Institut de Recerca en Energia de Catalunya

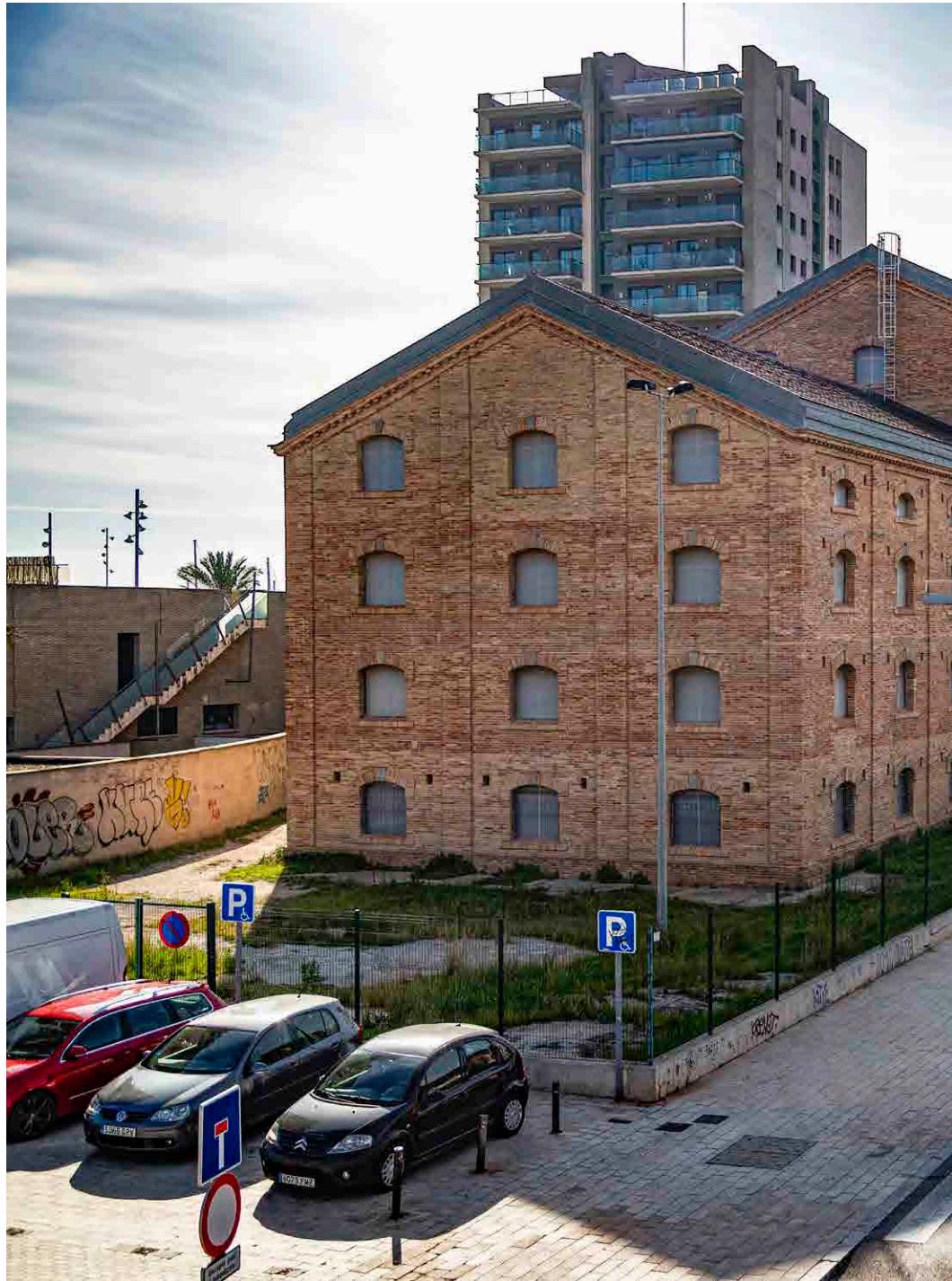
La llegada del IREC a la CACI sería el primer paso de la transformación del entorno de las Tres Xemeneies en un 'hub' internacional del conocimiento.

Montse L. Cucarella
BADALONA

Hace diez años, el Ayuntamiento de Badalona llevó a cabo una reforma integral de la antigua fábrica CACI, un vestigio industrial en primera línea de mar y con una superficie de 5.400 m². Pero, tras invertir 3,4 millones de euros en 2010 con la idea de instalar allí la sede del Museu del Còmic i la Il·lustració, el edificio se deterioró de nuevo. El proyecto cultural, de presupuesto desorbitado, nunca llegó a alojarse en la CACI; ni este ni ningún otro.

Una década después, y con la necesidad de aprobar la ampliación de los usos del edificio –ahora solo puede tener uso cultural–, ha aparecido otro proyecto firme que podría ser un revulsivo para la CACI, el litoral de Badalona y la ciudad en general: el Institut de Recerca en Energia de Catalunya (IREC), que busca nuevos emplazamientos para desarrollar sus proyectos de investigación y que ha visto en la antigua fábrica una opción más que viable. “Lo que nos ha gustado de la CACI es que se ajusta a nuestras necesidades”, asegura el director del IREC, Joan Ramon Morante. “El proyecto es un *win-win*; prueba de ello es que el Ayuntamiento se plantee la ampliación de los usos del edificio”, añade.

La llegada del IREC sería el primer paso para desarrollar el entorno de las Tres Xemeneies, a caballo entre Badalona y Sant Adrià de Besòs, donde las administracio-

Transeúntes y ciclistas en el entorno de la CACI, en la avenida Eduard Maristany.

nes locales quieren instalar un *hub* internacional del conocimiento. “Es un proyecto ambicioso”, reconoce el alcalde de Badalona, Xavier García Albiol, que asegura que “es un prestigio” contar con el IREC.

Cronología de un museo fallido

El Ayuntamiento de Badalona adquirió el edificio en 1998, una década después del cierre de la fábrica. A pesar del deterioro y la necesidad de una reforma, el inmueble tuvo muchos pretendientes. Se planteó instalar la Biblioteca Provincial de Barcelona –que al final se ubicará en la Estació de França, en Barcelona–, un centro de disciplinas artísticas y hasta la sede de la Federación Internacional de Baloncesto (FIBA). Uno de los proyectos que más adeptos tuvo fue el de acoger estudios de la Universitat de Barcelona, incluyendo una residencia

García Albiol, alcalde de Badalona: “Dejemos de engañarnos; el museo del cómic no vendrá”

Eva Castilla, presidenta de la AV Front Marítim: “Ahora mismo, la CACI es un edificio muerto”

El Ayuntamiento gastó 3,4 millones en 2010 y 136.000 euros en 2018 para reformar el edificio

una vez la crisis llegó a las Administraciones: "Era un proyecto inviable; era francamente difícil financiar su puesta en marcha y su mantenimiento".

El Ayuntamiento no renunciaba a instalar el equipamiento cultural, ya que implicaba un gran cambio urbanístico para la ciudad –reordenar la avenida Eduard Maristany y hacer llegar el tranvía de Sant Adrià a la estación de Badalona–. García Albiol accedió a la alcaldía en 2011, en plena crisis, y solicitó a la Generalitat que Ficomic –la asociación de editores que organiza el Salón del Cómic y el Salón del Manga en Barcelona– liderara la gestión del museo. En 2013, el alcalde del PP impulsó la creación de una fundación formada por el sector público y privado para atraer inversores.

Los años iban pasando, y ninguno de los gobernantes, ni en Badalona ni en la Generalitat, tiraba la toalla. "La falta de alternativas mantenía viva esta opción", reconoce Falcó. "Nadie en público estaba dispuesto a admitir que el museo nunca llegaría", añade. Con la vuelta de ERC al gobierno municipal, liderado de 2015 a 2018 por Dolores Sabater de Guanyem Badalona en Comú, se volvió a insistir. En 2018, el Ayuntamiento invirtió 136.000 euros para rehabilitar de nuevo el edificio, que había empezado a degradarse tras ocho años en desuso. Hace un año, la CACI acogía la exposición temporal *Metrópolis de ciudades: repensar el urbanismo metropolitano*, la única actividad que ha acogido en diez años.

Elsa Ibar, directora general de Patrimonio Cultural, asegura que se ha comenzado a trabajar en el fondo del Museu del Cómic. No descarta que su ubicación sea Badalona, "pero no se habla de ningún espacio concreto". "Dejemos de engañarnos: el museo no vendrá", sentencia García Albiol. "Lo hemos luchado todos los gobiernos, pero tenemos que ser pragmáticos, es una realidad", añade el alcalde de Badalona.

La llegada del IREC

El IREC se creó en 2009. Institución pública que depende de la Generalitat, se ubica en Sant Adrià de Besòs. Cuenta con más de un centenar de trabajadores y, tras una etapa de consolidación, afronta nuevas estrategias relacionadas con el cambio climático, la transición energética y el desarrollo de tecnologías que permitan el uso de energías renovables. Para ello, necesita espacio. "Hemos manifestado nuestro interés por el edificio al Ayuntamiento, y la respuesta ha sido positiva", confirma el director del IREC, Joan Ramon Morante.

Uno de los impulsores de la idea ha sido Restarting, una asociación sin ánimo de lucro formada por varios expertos vinculados a Badalona que promueven la transformación de la ciudad en un polo de investigación, innovación y tecnología. El exconcejal y secretario de Territori i Sostenibilitat Ferran Falcó es uno de los inte-

grantes. "Es un buen proyecto para la ciudad", defiende. Los vecinos del Front Marítim de Badalona, donde está la CACI, también creen que es "una buena opción" después de tantos años esperando el museo que no llegó. Así lo considera la presidenta de la asociación de vecinos, Eva Castilla: "Ahora mismo es un edificio muerto; es increíble que haya estado tantos años vacío después de invertirse tanto dinero".

Pero, como todos los proyectos, este también necesita financiación. Los ayuntamientos de Badalona y Sant Adrià, a través del Consorci del Besòs, trabajan para solicitar fondos europeos que permitan desarrollar un macroproyecto vinculado a la investigación en las Tres Xemeneies. Para empezar, y con un edificio que ya está preparado –la antigua sede de Fecsa y su entorno requieren la aprobación y desarrollo del PDU–, la primera subvención que Badalona espera recibir de Europa será para instalar el IREC en la CACI. "Con una primera aportación de cuatro millones de euros, el IREC podría estar en Badalona a finales de 2021", afirma Miguel Jurado, concejal del PP y miembro del Consorci. Quieren que la CACI sea el polo de atracción del centenar de hectáreas que debe desarrollarse en el entorno de las Tres Xemeneies.

Entre el coco y los cuellos de camisa

El edificio de la Compañía Auxiliar del Comercio y la Industria (CACI) fue concebido en 1899 por Jaume Boteix. Fue uno de los primeros de Europa erigido con un sistema considerado innovador, el método Hennebique, con bloques reforzados con barras de acero longitudinales. Con 5.400 metros cuadrados, la CACI cuenta con una planta baja más cinco pisos. Empezó siendo una fábrica de jabón y almidón. Para ello, usaban el coco, el elemento que daría nombre a la playa donde se ubica el inmueble y por el que se conocería popularmente a la fábrica. Más tarde se dedicaría a confeccionar cuellos de camisa de algodón. Cerró en la década de los años 80, y a finales de siglo pasó a manos del Ayuntamiento de Badalona.

La llegada del IREC es el primer paso para acabar desarrollando el entorno de las Tres Xemeneies

"El IREC podría estar en Badalona a finales de 2021", afirma el concejal Miguel Jurado

Una de las plantas vacías de la CACI.

AYUNTAMIENTO DE BADALONA

Cultura Agenda

Elenc de '53 diumenges', de Cesc Gay, que es representarà al Teatre Romea.

Els teatres reobren amb la desescalada

Judith Vives

La primera fase de la desescalada ha permès que els teatres reobrin les seves portes. Els primers a fer-ho han estat el Lliure, el Nacional i el Goya, i en els pròxims dies s'hi afegiran altres sales, com el Romea.

El Teatre Lliure va reobrir el dia en què s'iniciava la desescalada, dilluns 23, amb un aforament del 50%, tal com indica el Procicat. La programació inclou l'espectacle *Una*, de Raquel Cors, en què l'actriu de cinema *softcore* Eva Lyberten explica la seva història ara que té 60 anys. El teatre també ha reprogramat *Els protagonistes*, d'El Conde de Torrefiel, que es podrà veure un únic cap de setmana, els dies 28 i 29 de novembre; mentre que l'espectacle *Forofos*, de Trio Popetín, organitzat amb Pallasos sense Fronteres, s'ha ajornat al dissabte 12 de desembre. El Lliure també ha reobert el restaurant de la seu de Montjuïc i el bar de Gràcia, seguint les mesures sanitàries.

El Teatre Nacional de Catalunya també ha reobert amb el muntatge *Monroe-Lamarr*, dirigit per Sergi Belbel i on Laura Conejero i Elisabet Casanovas es posen a la pell de les actrius Hedy Lamarr i Marilyn Monroe, en una trobada ficcionada que pot canviar el curs de la Guerra Freda.

Una altra de les sales que ha reobert és el Teatre Goya, amb un dels èxits de les darreres temporades, *Escape Room*, de Joel Joan i Héctor Claramunt, una comèdia on dues parelles participen en un d'aquests jocs

d'escapada en viu durant el qual passen coses que posaran a prova la seva amistat.

A la Sala Beckett es pot veure *Avinguda Nacional*, de Jaroslav Rudiš, amb Josep Julianen en el paper d'un home que opina de tot, des de la política fins a les dones. I a l'Escenari Joan Brossa, l'actriu Evelyn Arévalo és la protagonista de *Carrer de Txernòbil*, una adaptació teatral del llibre *La pregària de Txernòbil*, de Svetlana Aleksiévitx, que reconstrueix el testimoni de la dona d'un dels bombers que van morir a l'incendi de la central nuclear ucraïnesa el 1986.

Cesc Gay, al Romea

Després de l'èxit i la bona crítica d'*Els veïns de dalt*, Cesc Gay torna als escenaris amb *53 diumenges*, una comèdia que gira al voltant de les relacions familiars. L'obra, protagonitzada per Pere Arquillué, Marta Marco, Àgata Roca i Lluís Villanueva, farà temporada al Romea a partir del 2 de desembre. Abans, l'obra s'haurà pogut veure en una preestrena al Festival Temporada Alta el 28 de novembre. L'obra segueix la tònica d'*Els veïns de dalt* per tractar amb ironia i humor les petites tragèdies quotidianes i s'endinsa en una història tan costumista com hilarant. El Temporada Alta, per cert, que va seguir oferint una part de la programació en format online, també ha représ les funcions presencials aquesta setmana.

DATA D'ara endavant
LLOC Tot Catalunya
PREU En funció de l'espectacle

El Dart porta art contemporani i cinema a través de Filmin

La quarta edició del Dart Festival, centrat en el cinema documental sobre l'art contemporani, se celebrarà aquest any en format online. A través de la plataforma Filmin, es podran veure una vintena de produccions sobre artistes com Marina Abramovic, Ai Weiwei, László Moholy-Nagy, César Manrique, Néstor Basterretxea o JR. De les vint peces programades –quinze llargmetratges i cinc curts–, 13 són estrenes a Espanya.

La programació gira al voltant de diversos eixos temàtics: l'arquitectura i el disseny, amb les estrenes a Espanya de documentals sobre la Bauhaus, les instal·lacions de festival Burning Man i l'arxiu de l'arquitecte Lluís Barragán; l'street art, amb pro-

postes de Keith Haring, JR i Martha Cooper; i la fotografia, amb peces sobre Cindy Sherman, entre d'altres. Les performances, l'activisme, la pintura, l'escultura i la moda també centren alguns dels films que es veuran.

El certamen compta amb tres seccions competitives: internacional, nacional i, com a novetat, una secció de curts. Aquesta és la primera vegada que el Dart se celebra online, si bé s'ha mantingut una sessió presencial, diumenge 6 de desembre, als Cinemes Girona de Barcelona, on es projectarà el film *Keith Haring: Street Art Boy*.

DATA Fins al 8 de desembre

LLOC Barcelona i Filmin

PREU Gratuit per als subscriptors

La fotògrafa Martha Cooper, protagonista de 'Martha: a picture story'.

Autors joves a l'SCAN Tarragona Review

El SCAN Tarragona tindrà una 12a versió reduïda i adaptada a la pandèmia. Se centrarà en autors joves que han participat en el Full Contact, una activitat que promou nous talents que mai havien exposat en el marc del festival. Hi haurà obres de Bego Antón, Gerard Boyer o Olmo González, entre altres. A la Fundació Forvm per a la Fotografia-Casa Canals.

DATA Fins al 31/1 del 2021
LLOC Tarragona
PREU Gratuit

Papers amb història a Ca l'Ardiaca

L'Arxiu Històric de Barcelona presenta una tria de documents conservats per aquesta institució i que il·lustren segles d'història de la ciutat, des de la creació del Govern municipal l'any 1249 fins al restabliment de l'Ajuntament democràtic l'any 1979. L'exposició inclou documents originals, facsímils, reproduccions gràfiques i recursos multimèdia.

DATA Fins al 10/4 del 2021
LLOC Arxiu Històric de Barcelona
PREU Gratuit

L'Orquestra Pau Casals, als museus

L'exposició que es pot visitar al Museu de la Música de Barcelona –fins al 18/6– i al Museu Pau Casals del Vendrell –de l'1/12 al 18/6– vol donar a conèixer la història de l'Orquestra Pau Casals, així com reivindicar la figura del violoncel·lista català com un dels millors directors del segle XX. Aprofundeix en l'impacte musical de la formació a Barcelona i la seva intensa activitat. A més, s'hi poden veure audiovisuals de gran valor recopilats per la Fundació Pau Casals.

DATA Fins al 18 de juliol
LLOC Barcelona i el Vendrell
PREU 6 € (combinada)

Ceràmica i fotos, a l'ACVIC de Vic

L'ACVIC Centre d'Arts Contemporànies destaca el paper artístic de la ceràmica i la fotografia amb la mostra *La llum d'aigua i fang*, on Pep Madrenas mostra peces i composicions artístiques de ceràmica inspirades en el mar. El centre també ensenya una fotografia de gran format del fotoperiodista Adrià Costa, feta durant la Zombie Walk de Sitges i acompanyada d'un text del periodista i escriptor Toni Cormina, mort aquesta setmana, dins de la sèrie *Relats fotogràfics*.

DATA Fins al 30 de desembre
LLOC ACVIC (Vic)
PREU Gratuit

Festival Django L'H, concerts de jazz manouche a l'Hospitalet

L'Hospitalet de Llobregat serà escenari, del 27 al 29 de novembre, de la desena edició del Festival Django L'H, l'únic del país dedicat al jazz manouche –un gènere del jazz proper al swing– i a la figura de Django Reinhardt, el seu màxim representant. En aquesta edició s'han programat tres únics concerts, a càrrec del conjunt francès RP Quartet; un dels grans referents del manouche, Hono Wintersstein & guests; i Django Legacy amb The Django Orchestra Academy de

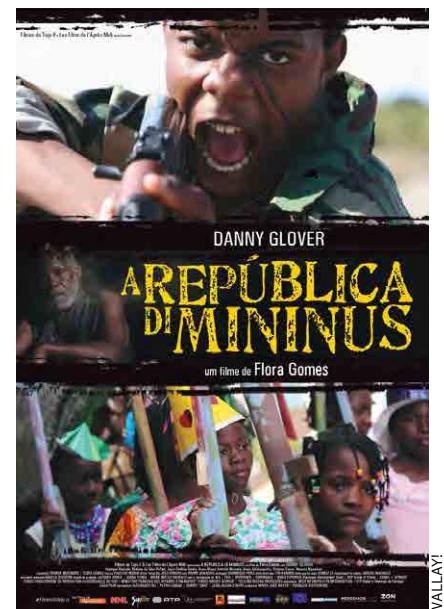
l'Escola Municipal de Música-Centre de les Arts (Emmca), formació integrada per quatre joves guitarristes i un contrabaixista que acullen l'estil de Reinhardt. Els concerts tindran lloc a l'Emmca, l'única escola amb una oferta pedagògica en jazz manouche per a infants, joves i adults. També està previst que s'hi celebri *masterclass*.

DATA Del 27 al 29 de novembre
LLOC L'Hospitalet de Llobregat
PREU En funció de l'espectacle

Cinema africà al Wallay!

La tercera edició de Wallay!, el Festival de Cinema Africà de Barcelona, se celebra en format híbrid amb sessions a Filmin, la Filmoteca i l'Institut Francès. Els films entren al desert de Karoo, mostren els secrets d'un *hammam* algerià i una república governada per nens, entre altres històries sobre les realitats del continent africà. *Knuckle City*, *A república di mininus* o *Flatland* són alguns dels títols programats.

DATA Fins al 6 de desembre
LLOC Barcelona i Filmin
PREU En funció de la sessió

Cartell d'*'A república di mininus'*.

La fira d'efectes visuals b'Ars, en format virtual i gratuït per la covid

La fira d'efectes visuals b'Ars, Barcelona International Arts & VFX Fair, se celebra aquest any en format virtual i gratuït. La cita vol ser punt de trobada de professionals, entusiastes i estudiants d'efectes visuals (VFX), animació, realitat virtual (VR), realitat augmentada (AR) i videojocs. Entre les activitats previstes, destaca el Digital Pub, la reunió virtual de la Germandat Weta, on es podran escoltar els relats dels responsables dels efectes visuals a la trilogia d'*'El senyor dels anells'*, de Peter Jackson.

També hi haurà una conferència sobre els efectes visuals de la pel·lícula de Netflix *Project Power*, a càrrec d'Ivan Morán, director creatiu i supervisor dels VFX de la reconeguda empresa Framestore. I s'ha programat una xerrada sobre el llargmetratge d'animació *'Josep'*, film que narra la història de Josep Bartolí, un dibuixant espanyol a l'exili que va patir les conseqüències de la dictadura franquista. La conferència anirà a càrrec de Jordi Oliva, el productor executiu, i Juan Carlos Concha Riveros, assistent de direcció de la pel·lícula.

A més, es farà una taula rodona sobre la presència de les dones en la indústria de l'animació, a càrrec de l'Associació MIA. La fira mantindrà els workshops per estudiants i professionals, així com una *job fair* i mercat de pràctiques amb empreses de VFX, animació, videojocs i 3D.

DATA 27 i 28 de novembre

LLOC Online

PREU Gratuit

Un fotograma del film *'Josep'*.

JOANA BIARNÉS

BIARNÉS INÈDITA, A TERRASSA

Una doble exposició a Terrassa, la seva ciutat natal, reivindica la figura i l'obra de Joana Biarnés, la primera dona fotoperiodista d'Espanya, i aprofita fer sortir a la llum imatges inèdites, unes fotos que va fer durant la Setmana de Terrassa a Madrid, el 1969. S'hi retraten industrials

destacats del tèxtil de Terrassa amb models com Lucia Bosé. *Joana Biarnés: moda a peu de carrer i Viatge a un arxiu: crònica fotogràfica de la descoberta de Joana Biarnés 2015-2019* es poden veure a la Sala Muncunill i l'Espaïdos Muncunill fins al 27 de desembre. Entrada gratuïta.

AVÍS: Els espectacles i les activitats d'aquesta agenda poden patir canvis de data o horari o cancel·lacions per culpa de la pandèmia. Abans d'anar-hi, és aconsellable confirmar la informació a través de les pàgines web dels organitzadors respectius.

Esports Desescalada

El retorn als entrenaments: com resoldre el trencaclosques

La limitació d'ús de les instal·lacions esportives previstes en el pla de reobertura condiciona molt el retorn a l'activitat de l'esport català de base, que té el repte que cap equip no es quedi fora

Cugat Comas
MATARÓ

L'esport no professional ha tornat a l'activitat aquesta setmana, però ho ha fet amb un condicionant en forma d'aforament limitat a les instal·lacions que en disminueix molt les seves capacitats i potencialitats. El 30% en equipaments esportius d'interior i el 50% a les instal·lacions a l'aire lliure és suficient perquè els clubs catalans reprenguin uns entrenaments que han estat més de tres setmanes completament aturats, però obliga a limitar-los o a cercar solucions imaginatives per intentar que cap equip de base quedi fora de joc. Pot semblar que, com qui alça el diferencial elèctric de casa, el pla d'obertura de la Generalitat hagi accionat l'esport, però la realitat d'entitats i clubs catalans demostra que la salut del sector segueix sent de pronòstic reservat i greu.

En una situació normal i corrent hi hauria trams horaris en què en un pavelló estàndard d'una pista de futbol sala, per exemple, hi podrien coincidir dos equips entrenant-se a mitja pista cadascun, i un altre, per exemple, al lateral fent preparació física. Potser fins i tot en una sala adjacente. Òbviament, la limitació d'aforament, se-

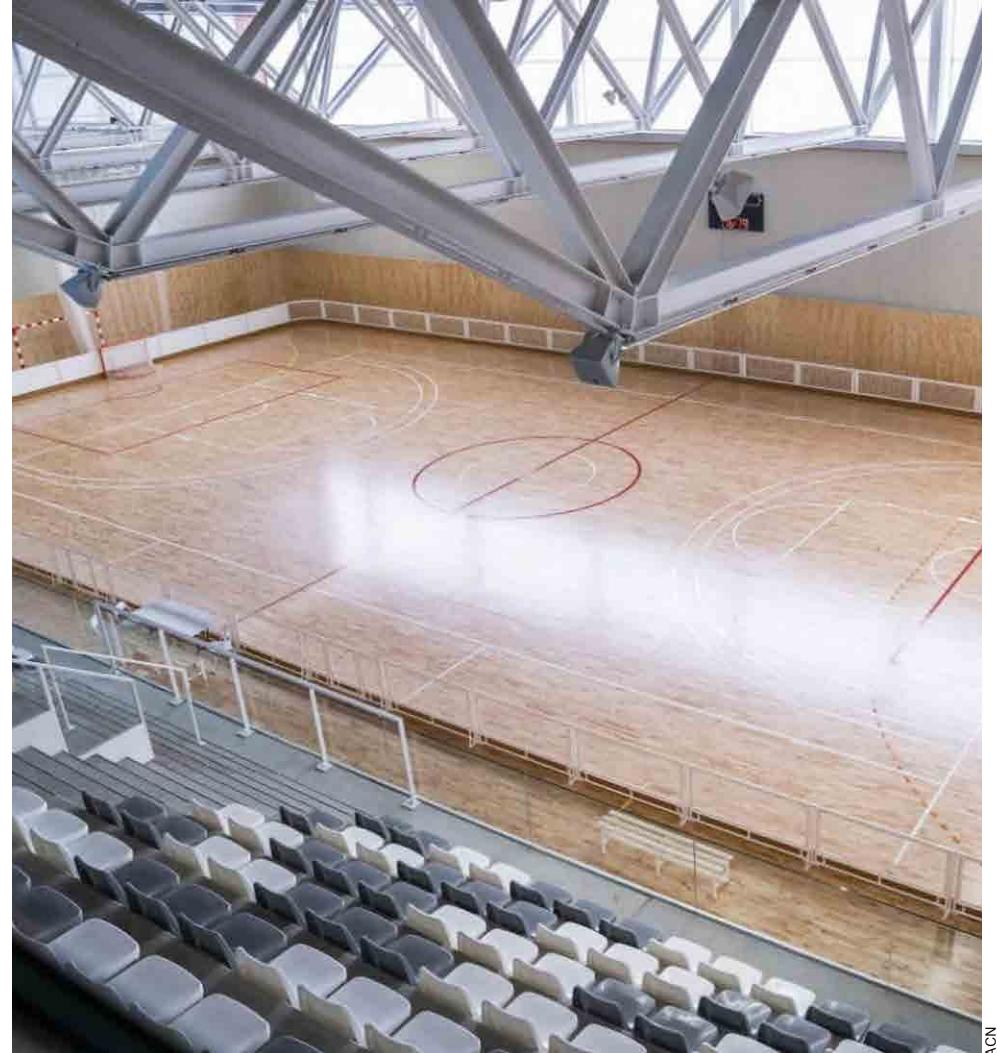
guint amb l'exemple, expulsa pràcticament dos dels tres equips. A més, afegeix agreujants econòmics en els casos, que n'hi ha molts i especialment a Barcelona ciutat, en què les instal·lacions tenen un preu públic de lloguer per hores, i es multipliquen els maldecaps de presidents, coordinadors i tesorers del variat ecosistema d'entitats.

Impossible de cabre-hi

A Molins de Rei, els dos poliesportius municipals són compartits de forma habitual per diverses entitats i esports com l'handbol, el bàsquet, el voleibol o l'hoquei patins. És materialment impossible encabir tots els equips amb la limitació d'accés actual, i per aquest motiu l'Ajuntament ha optat per habilitar l'ús de les pistes interiors i exteriors dels centres educatius del municipi en la franja de tarda i vespre per a les entitats esportives.

També hi ha casos en què les entitats esportives disposen del mateix espai de sempre per entrenar-se malgrat la reducció d'horaris. El Club Handbol Sant Llorenç de Sant Feliu de Llobregat, per exemple, fa ús del pavelló que porta el nom de l'exblau-grana Andrey Xepkin i ha perdut més de dues hores diàries d'entrenaments respecte a la previsió inicial de la temporada. Seguint el mateix criteri que ja van utilitzar durant les restriccions del mes d'octubre, el club ha optat per disminuir la càrrega d'entrenaments amb menys sessions per setmana i amb una durada menor, però garantir que tots els grups tinguin assegurada la pràctica esportiva grupal.

El trencaclosques per als clubs és benvingut vista la situació prèvia. Ho explica Quim Navarro, president del Bàsquet Maresme Boet Mataró 3 Viles: "El fet de no poder fer les activitats habituals els darrers mesos ha representat un gran impacte emocional, social, competitiu i econòmic. Es podria haver gestionat diferent, reconeixent l'esport no com un perill, sinó com un bé per a la salut", argumenta.

Una de les pistes del nou poliesportiu Camp del Ferro de Sant Andreu.

La realitat d'entitats i clubs mostra que la salut del sector és de pronòstic reservat o greu

A Molins de Rei s'ha habilitat l'ús de les pistes dels centres educatius per a entitats esportives

Toca fer pretemporada i encreuar els dits tot esperant recuperar la normalitat

Un món a banda són els gimnasos, que van poder reobrir dilluns passat després d'un mes tancats i que van aprofitar el primer dia per reivindicar-se com un espai segur davant possibles contagis de la covid-19. "Necessitem incrementar la capacitat màxima, perquè amb una capacitat del 30% el negoci no és rendible", apunta el subdirector general dels clubs DIR, Ramon Urgell.

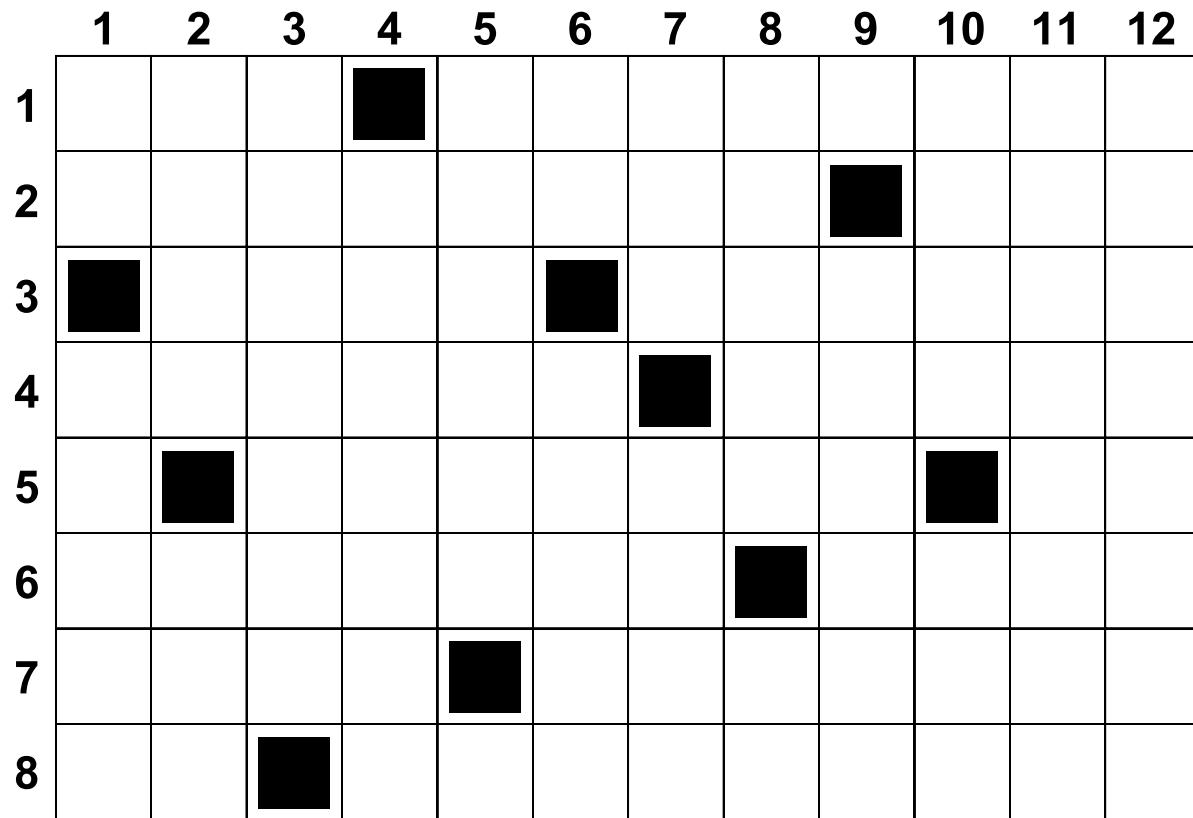
Per si no n'hi hagués prou amb el zel de complir normes, de controlar aforaments, de decidir qui pot i qui no es pot entrenar i quadrad horaris i instal·lacions, a l'esport que s'ha passat un mes tancat s'hi afegeix un maldecap no menor: el retorn de les competicions. Òbviament no es poden jugar les lligues just tornar als entrenaments; toca fer una pretemporada i encreuar els dits perquè la maleïda corba no s'enverini amunt tot esperant recuperar la normalitat, en molts casos passades les festes. Amb els torrons no s'hi juga, literalment.

Sense futbol fins al gener

El futbol territorial, per exemple, no tornarà fins, almenys, el cap de setmana del 9-10 de gener si la situació de la pandèmia permet arribar a la quarta fase. El futbol d'àmbit català no podrà tornar aquest mes de desembre i s'emplaça almenys fins al gener. A l'aire lliure, fins llavors, hi ha el topall de la meitat d'aforament. "Això permetrà la recuperació de l'activitat als clubs, fruit de les propostes aportades pel sector en les reunions mantingudes al llarg de les darreres hores amb la Generalitat", diu la FCF en un comunicat, on afirma que la resolució governamental "queda lluny d'altres de les demandes plantejades per les federacions esportives catalanes" respecte al retorn de les competicions d'àmbit territorial.

Passatemps

MOTS ENCREUATS

LES 7 DIFERÈNCIES

© 2020 www.pasatiemposweb.com

© 2020 www.pasatiemposweb.com

Horizontals

1. Que ha comès una culpa. Lleis, ordenaments jurídics. 2. Feríssim amb les urpes. Onomatopeia imitant un tret, un cop violent. 3. Mancat d'una mà o d'un braç. Cerquen i encalzen animals en llibertat per capturar-los o matar-los. 4. Estació de l'any. Gasejat. 5. Faràs força per moure una cosa en la mateixa direcció en què aquesta es mou. Forma del femení de l'adjectiu possessiu *ton*. 6. Boicotejo. Peça de terra que posseeix algú. 7. Malsà. Arbres perennifolis del gènere *Cupressus*. 8. Possessiu femení que fa referència a la tercera persona del singular. Acció de passar més o menys ràpidament d'un estat a un altre, d'un assumpte a un altre, d'una idea a una altra, etc.

Verticals

1. Símbol del ruteni. Posis tibant o més tibant. 2. Inculta. Forma de manifestar-se un fenomen periòdic en l'espai, en el temps o en tots dos alhora. 3. Posis en una altra part. 4. Mostrat com amb el dit. 5. Apuntalo amb escores. 6. Digraf que en català s'usa per representar el so de la s sibilant alveolar sorda entre vocals. Augment sobtat de la velocitat del vent. 7. Moviment brusc del cos que apareix quan ens posem nerviosos. Roí. 8. Posa quelcom en un lloc retret a fi que altri no ho vegi o li sigui difícil de trobar-ho. A pas li cau la vocal. 9. Esterilitzzi. 10. Moviment d'alçar una criatura enllaire. Canal de regatge. 11. Edifici de serveis funeralis. 12. Samari. Tassa gran.

SUDOKU

			3	5				9
9	7		8	1				
			6	9	2	1	7	
5	4	3	2			7		1
2					9	3		
		1		4	5			8
		7	3	6	4			
	9	5			8	7		
3					1		5	

Fàcil

9				3		4		
						6		
			6					
				9	2	1		7
						8		

Difícil

SOLUCIONS

6	5	8	4	7	3	9	2	1
3	4	9	2	5	1	6	8	7
1	7	2	8	9	3	5	4	
8	2	6	9	1	5	7	4	3
4	3	1	7	6	2	5	9	8
5	9	7	3	8	4	2	1	6
7	6	4	1	2	9	8	3	5
2	8	3	5	4	7	1	6	9
9	1	5	6	3	8	4	7	2

Difícil

3	2	7	4	8	6	1	9	5
4	6	9	5	2	1	8	7	3
1	5	8	9	7	3	6	4	2
7	9	1	3	6	4	5	2	8
2	8	6	1	5	7	9	3	4
5	4	3	2	9	8	7	6	1
8	7	4	8	1	2	3	5	6
6	1	2	7	3	5	4	8	9
9	7	4	5	4	3	6	2	1

Fàcil

MOTS ENCREUATS: 1. Reea. Estatuts. 2. Urpissem. 3. Manç. Cacnen. 4. Tardeo. Gastat. 5. Ll. Tiraes. Ta. 6. Boicot. Tros. 7. Insà. Xipers. 8. Sa. Transcig. 9. T. Verticais. 10. Upes. Rec. 11. Tanatori. 12. Sm. Castri. 13. Roi. Tros. 14. Indicat. 5. Escor. R. 6. Ss. Rakabi. 7. Tc. Roi. 8. Amiga. Ps. 9. T. 3. Apartats. 4. Tl. 2. Erma. Ona. Verteials. 1. Ru. Tlabis. 2. Erma. Ona. Xipers. 8. Sa. Transcig. 7. Insà. Horiizontals: 1. Reea. Estatuts. 2. Urpissem. 3. Manç. Cacnen. 4. Tardeo. Gastat. 5. Ll. Tiraes. Ta. 6. Boicot. Tros. 7. Insà. Xipers. 8. Sa. Transcig. 9. T. Verticais. 10. Upes. Rec. 11. Tanatori. 12. Sm. Castri. 13. Roi. Tros. 14. Indicat. 5. Escor. R. 6. Ss. Rakabi. 7. Tc. Roi. 8. Amiga. Ps. 9. T. 3. Apartats. 4. Tl. 2. Erma. Ona. Verteials. 1. Ru. Tlabis. 2. Erma. Ona. Xipers. 8. Sa. Transcig. 7. Insà.

Jordi Bes

Can Baró és un barri poc conegut pel nom. Ajudi'ns a situar-lo en el mapa. La gent de Barcelona s'ubica quan li dius Guinardó, hospital de Sant Pau, Park Güell o plaça Sanllehy. Si no, ara amb els Búnquers, que s'han posat de moda.

Els Búnquers del Carmel -són compartits entre els dos barris- o la bateria antiaèria del turó de la Rovira no eren tan populars abans. Hi havia les barraques, que es van desmantellar el 1992. La gent coneix la bateria per la història bel·lica de la ciutat, però hi ha molt més: la història de gent que va migrar i es va fer les cases d'autoconstrucció, i les restes d'un poblat iber. Estem reclamant que el conjunt sigui bé cultural d'interès local (BCIL).

La relació amb la muntanya ha canviat molt. Els anys 90 feia pena i era perillós. S'hi llençaven motos, restes de construcció, i pel pont de Mühlberg hi passaven cotxes. Ara s'és conscient de la importància de cuidar la muntanya. Amb el confinament molta gent ha descobert Can Baró. Sembla la Rambla. Abans ja ho semblava amb els turistes, que pujaven a la bateria i feien botellons.

El 2017 va promoure la creació de la Plataforma Can Baró. Ens preocupa el pla dels Tres Turons. L'Ajuntament es va pensar que les pistes esportives de Can Baró –a la plaça de les Pedreres– podien ser l'espai on ubicar la gent que s'ha de reallotjar, i això ens prenia l'única part plana del barri on podem fer vida social. Hi volien fer un bloc de 10 plantes. Era una barbaritat.

Les victòries veïnals no acostumen a tenir joves al capdavant. Costa que hi hagi relleu? Ha estat molt difícil. Soc dona i jove.

Elisabet Higueras

“He vist que als polítics no els agrada que facis soroll”

Ha impulsat la plataforma veïnal de Can Baró i forma part d'una nova fornada d'activistes que compaginen les velles maneres de reivindicar amb les més modernes

Quan vaig començar tenia 37 anys. Em deien nena, *cria*, no et faran cas, si fossis el que porta aquí mil anys... Hi ha persones que estan molt consagrades dins dels moviments veïnals i se'ls deu molt del que tenim a Barcelona, però hi hauria d'haver relleu.

Per ser activista d'èxit el 2020 què és el que funciona? He vist que als polítics no els agrada que facis soroll, com ara a les xarxes socials. Si vols que el teu problema es reconegui com un problema de ciutat, has d'explicar per què ho és. No farem res amb el BCIL i tancar la bateria si el model turístic de Barcelona no es repensa. Tallar carrers funciona, però l'altra part és necessària.

Han donat el Pla de Barris a Can Baró. Per on començar? Ens han posat amb el Carmel, un macrobarri, i això ens dona les de perdre. No hauria de ser tot pedra i s'hauria d'invertir en les persones. El primer seria que el barri sigui accessible, i equipaments, dinamitzar el comerç, la salut pública...

ESCOLES OBERTES

Elisabet Higueras (Barcelona, 1980) ha contribuït decisivament a evitar que un bloc de pisos acabi amb les pistes de Can Baró. “Treballo a l’Administració pública i sé com funciona”, admet. És educadora social, professora universitària i tècnica de l’Ajuntament de l’Hospitalet per a projectes d’infància. Amb el coronavirus ha vist com s’ha incrementat la demanda d’aliments. Ella té dos fills i defensa que els col·legis segueixin oberts, perquè són fonamentals per a la socialització dels infants. “Si continua la pandèmia, l’últim a què s’ha de renunciar és a les escoles”, assevera.

Para quienes quieren leer lo que nadie más se atreve a publicar

más detalle en <https://re.publico.es/>

R

La REPÚBLICA
de Público

A collage of people walking in a park, overlaid with a large red 'R' logo and the text 'Para quienes quieren leer lo que nadie más se atreve a publicar' and 'más detalle en https://re.publico.es/'. To the right, there is a white box containing the 'R' logo and the text 'La REPÚBLICA de Público'.